

Nu făcea altceva decât doar păzea vitele sătenilor câte odată.

Noi, copii, îl aveam tare drag. Îi ziceam «Moș Maxim» și el deabia ne vedea. Când ne întâlnea numai ce ne ridică în brațe și cu mâna lui slabă ne mângâia pe obraz, ori ne neteză părul pe frunte, șoptind: *«Copii dela moșul, copii»*.

Spunea că în țara lui a fost și el om cu stare odată. Avea căsuța și rostul lui, dar într-o noapte, pe când era dus la pădure, un foc groaznic i-a nimicit tot. I-a ars casa împreună cu nevasta și cei doi copii. De atunci, zdrobit de durere, a plecat în lume să-și piardă urma. Și pribegind mereu a ajuns până la noi.

În anul când s'a tăiat pădurea numai ce s'a pomenit arândașul, într-o bună dimineață, cu el la curte».

«Bună ziua bre gospodin!»

«Ci poate fi moi Maxim?»

«Bine bre Gospodin! Eu mi-i parale. Eu vruî slujit la tine un an. Tu dai la mine copac ala dela margine de Jii. Eu vrei lasă la el netăiat. Odată chinta cucul acolo. Eu vriu facem acolo bordei. Vrem murit acolo».

Ovreiul, s'a mulțămît cu prețul Rusului și negustoria s'a isprăvit repede.

Maxim i-a ciobănit vitele un an întreg, iar în schimb a rămas stăpânul stejarului.

Grijea lui de căpetenie, când s'a văzut scăpat de jidan, a fost să-și dureze un bordei la poalele falnicului stejar.

De acum avea și el un locșor de adăpost! Ziua cutreera prin sat, iar seara, în amurg, numai ce-l vedea: binișor, binișor apucând pe potecuța dinspre bordeiul său.

De multă vreme nu mai fusese iarnă grea ca în anul acela. Încă de pe la Sf. Mihail începuse să cadă fulgi de zăpadă, ningeă și viscolea într'una. În scurt timp zăpada ajunsese așa de mare că-i era peste puțină drumețului să mai străbată prin nămeții înalți până la brâu.

Pe moș Maxim, dela un timp, nu l-am mai văzut colindând prin sat.

Il apucase vremea rea și stă închis în bordei.

Dar... cu răbdare toate trec și blândecele raze ale soarelui de primăvară începuse să alunge zăpada. Când a venit Mărțișor cu rândunelele, când a început să îmugurească crângul, când au început cucii să cânte și când muncitorii au ieșit cu plugurile la arat: pe bietul rus l-au găsit mort în bordei.

În coaja stejarului, săpat cu slova veche, am văzut scris:

«Aici dorme Maxim Rusul».

«*Blestem la cap a lui cine tae copac asta*».

Sărmanul, își prevede sfârșitul când a săpat cuvintele acestea.

* * *

L'au îngropat acolo. Sătenii, pentru ca să se știe că și acolo odihnește corpul unui creștin, i-au săpat o cruce în coaja stejarului deasupra vorbelor scrise de el. Cu timpul stejarul a crescut și cu el s'au mărit și săpăturile din coaje.

Și azi, dacă te uiți mai cu atențiune poți deosebi și crucea și cuvintele».

.....
După câteva clipe de tăcere bunicu-meu a continuat iarăși:

«Și acum, mă gândesc eu nepoate dragă: odată, când nu va mai fi nici stejarul, căci vremea îl va învinge și pe el, vor întrebă copiii din vremea aceea: «de ce la colțisorul acela din «Plătaru» îi zice: «*La stejarul lui moș Maxim?*»

...Și se va găsi poate vr'un bătrân, care să le spună și lor povestea, care o auziși tu; iar copiii, când vor fi moșnegi — așezați la gura sobei în lungile nopți de iarnă — vor spune-o și ei la nepoții lor și așa din gură în gură frumoasa amintire a bătrânului rus nu va peri decât odată cu satul «*Corbeana*».

— «Bunicule, dar de coconul Grigoraș ce mai ști?» l-am întrerupt eu.

— «A! coconul Grigoraș? Nu mai știu nimic! De când și-a pierdut toată averea în «*jocul cărților*» și în «*petreceri de tot felul*» nu s'a mai ivit pe aici. La ce eră să mai vină?»

...Mai știu eu! Poate o fi murit în vr'un spital, ori poate își va fi spulberat creeri c'un glonț, după cum fac adesea mulți feciori de boeri, cari nu știu să prețuiască paraua, cari nu știu să păstreze ce le-au lăsat părinții și mai târziu ajung în sapă de lemn, iar familiile boerești se pierd una după alta parcă n'ar fi fost niciodată».

.....
Au urmat iarăși câteva clipe de liniște, apoi bătrânul meu povestitor apucându-mă de mână, mi-a grăit:

«De acum hai la culcare. Trebuie să fie tare târziu, căci auzi, cântă cocoșii».

În pat, mult timp n'am putut adormi. Călătoream cu gândul înapoi, la vremurile acelea frumoase pe când eră bunicu-meu copil.

* * *

A doua zi, m'am dus să văd și eu stejarul lui «moș Maxim»;... și s'a întâmplat, iubite cititorule, ca tocmai în clipa când eram sub el

să se oprească din sbor și să se așeze pe o rămurea un cuculeț... Iar când a început, legănându-se pe o creacă să-și spună numele, am simțit un fior săgetându-mi inima și fără să vreau mi-au venit în minte cuvintele bătrânului rus:

«Odată... chinta cucu acolo».

Se putea oare să nu zic atunci: *să'i fie țărâna ușoară*?

(Turcenî)

A. C. C. NEICU.

Lacom tânăr, cerșetor bătrân.

VOEȘTE ȘI VEI PUTEA

VII. Griji.

Totul mergea de minune la restaurantul, «La micul arap», când mătușa Ana băgă de seamă, că în firea lui Simion s'a schimbat ceva.

Sănătatea lui, care părea sdruncinată la sosirea din America, se îmbunătățise cu totul în timpul cât a avut de lucru cu reparația și instalarea birtului. De când însă nu avea decât grija zilnică a birtului, se schimbase mult, nu mai era el. Morocănos, se supăra din nimic, ocăra servitorii și chiar cu mușterii nu mai era ca la început. Mătușa Ana, care îl observă necontenit, vede cum se ducea din când în când la raftul cu sticlele de băuturi, se făcea că le așează, deși erau în cea mai mare ordine, luă luă câte una din ele și par'că voia să o spargă.

— Are vreo manie de a așeză, se vede.... Aș zice, că niciodată nu-i place cum i-le așez și cu toate acestea mai mult le strică rostul.

Trecură astfel câteva luni. În timpul fructelor mătușa Ana se gândi, că ar fi bine să se ducă la țară și să facă dulcelețurile și compoturile. Câtă bucurie pe amândouă femeile că vor petrece împreună o zi întreagă în scumpa lor casuță dela țară!

Eră an bun. Se făcuseră o mulțime de fructe. Pomii erau încărcăți.

— Vom plecă dar desdedimineată, ca să putem culege tot. Păcat că nu poate merge și Ki-ki, dar dacă s'a întâmplat ca tocmai acum să se îmbolnăvească servitorul, ce să facem.

Ki-ki simția o adevărată părere de rău, dar putea veni lume, măcar că nu era zi de târg, și atunci...

Cum au ajuns, mătușa Ana și Marioara s'au și apucat de cules.

Câțiva vecini le veniră într'ajutor, cu dragă inimă, căci erau iubite de tot satul. La prânz toate coșurile aduse erau încărcate și nu culeseseră nici jumătate din livadă.

— Să culegem și ce a mai rămas, dar n'avem în ce le pune.

— Să venim într'altă zi iarăș, ar fi să pierdem numai vremea.

— Atunci mai bine mă duc cu coșurile acestea și până la trei, mă și întorc înapoi. În timpul acesta tu Marioaro vezi de lucru, ca să isprăvim tot ce avem de făcut.

Eră unu și jumătate când mătușa Ana sosi la birt. Ea găsi pe chelner singur, servind pe cei din urmă mușterii veniți să mânânce.

— Unde e Simion? întrebă ea.

— S'a dus în odaia sa mai bine de un ceas, răspunse chelnerul. Stăpânul nu eră bine, cred că are dureri de cap.

— Dar Ki-ki? mai întrebă bătrâna fată.

— Arăpușul cela nu știu ce are», — bolborosi chelnărul, — «urcă și coboară scările mereu. Nu mai are astâmpăr.»

— Mă duc să-l chem să mă ajute... Dar apoi se gândi: mai bine mă urc sus, să văd ce are Simion. O durere de cap, nu e lucru mare, dar să vedem, poate-i dau ceva și-i trece mai iute.

În capul scării găsi pe Ki-ki, care rămăsese surprins când o văzu. Arapul îngrijat și tremurând nu știă, ce să facă. Mătușa Ana nici nu băgă de seamă neliniștea lui și-l întrebă despre starea lui Simion.

— Doare cap... zise băiatul.

Mătușa Ana intrând în odae îl găsi pe Simion șezând pe pat și cu privirea rătăcită. O duhoare urâtă de rachiu o trăzni și numai decât văzu, că eră beat. Desgustul și ciuda o cuprinse atunci și furioasă întrebă pe Arap: «Stăpânul tău a băut?»

— Ki-ki nu știe.

Și totuș se vedeă, că știă foarte bine, dar nu voiă să-l trădeze. Mătușa Ana ar fi voit să întrebe pe bucătar, dar și-a închipuit că el n'are de unde să știe, fiind ocupat în bucătărie.

Să mai afle și bucătarul! Eră destul de mare rușine, că știă Ki-ki starea de degradare în care căzuse stăpânul său.

Și gândind acestea privea cu scârbă pe Simion, iar acesta zdrobit, cu un râs prostesc pe buze, se uită fix, fără să-și dea seama de cei ce se aflau în jurul său.

Amărâtă în suflet, mătușa Ana plecă.

— Ki-ki, vino să mă ajuți să descarc fructele și apoi bagă de seamă să nu intre nimeni aci în odae. Înțelegi?

— Ki-ki înțelege.

Curând în urmă bătrâna se întoarse iarăș la țară, fără să-i fi trecut

însă supărarea de cele întâmplate. Dar încetul cu încetul se liniști, gândindu-se că această tristă întâmplare nu eră un obicei la Simion, de oarece pentru întâia oară îl vedeă în această stare de plâns. Dintr'atâta numai nu putea să-l învinovățească. Poate că sărmanul și-a amintit trecutul și a voit să mai uite din necazuri. Numai așa putea să fie, și cum el eră un om, neobișnuit cu băutura, i-a fi fost destul un pahar, două ca să-l dea gata.

— Nu-i voi spune nimic Marioarei. Anume voi întârziă, ca să aibă vreme sărmanul să se trezească.

Și într'adevăr când s'au întors acasă l-au găsit pe Simion la postul său. Părea obosit și cam greoi, dar totuș căută să-și îndatoreze clienții.

Bătrâna nu-l scăpă din ochi și nici nu-i veniă a crede că ar mai putea face ce a făcut.

Tocmai atunci un scadeal desgustător se produse în restaurant. Un negustor de porci, beat mort, intră cerând cu zgomot de mâncare. Vrând să-l dea afară, începū să strige, să injure și se luă la bătae cu chelnerii. Apoi zărind o sticlă cu rachiu, o luă și o înghiți pe nerăsuflăte.

Deodată căzū jos apucat de spasmi groaznice, de nu se putea uita nimeni la el. Marioara auzind zgomotul, veni să vadă ce s'a întâmplat. Nici nu putea să-l privească, atât eră de înspăimântător.

— Dar ce are omul acesta?

— Băut, beat, răspunse Ki-ki râzând.

— Frumos. Și tu râzi?

Arapul zise: La America beat mulți, toți.

— Dacă vreunul de ai mei ar ajunge în halul 'ăsta, l-aș desprețui așa de tare, încât n'aș putea să mai trăesc cu el o zi!

Ki-ki o privi mirat, neștiind ce să răspundă.

VIII. Plimbări nocturne.

Casa în care locuiau aveă două caturi. În cel de jos în dreapta eră bucătăria, în stânga cele două săli de birt, despărțite de bucătărie prin scara ce ducea la catul de sus. Deasupra bucătăriei eră odaia lui Simion. În capătul coridorului eră odăița lui Ki-ki. De cealaltă parte a casei era odaia mătūșii Ana, iar Marioara aveă două odăițe cu fața la stradă. Intr'una din ele eră rufăria restaurantului, așezată cu mūltă ordine în rafturi; în această odaie lucră Marioara, aci cărpiă ea cu mare îngrijire toată rufăria.

Tatăl său îi mobilase cealaltă odaie cu lucruri noi, moderne și elegante. Totul era frumos, aproape luxos. La ferestre erau ghiveciuri cu

flori, pe cari ea le îngrija cu mare dragoste în dorul grădinii ce avu-
sese la țară.

De câteva seri bătrâna auzia pași prin coridor. Într-o seară n'a mai
putut răbdă. Vru să știe ce e? În grabă își puse o haină și când ieși
în coridor, ce să vadă? Ki-ki stătea în picioare în fața ușei lui Simion.

— Ce faci acolo?

Arapul surprins bolborosi cuvinte neînțelese și tremură. Întrebat din
nou și cu mai multă stăruință, el se apropie.

— Nu supărat pe Ki-ki domnișoară. Ki-ki nu pot dormi, Ki-ki
plimbă, Ki-ki dormi bine.

— A, tu ești cel care te plimbi în toate nopțile?

— Da domnișoară, Ki-ki frică să spună.

— Dar ce nu te plimbi în odaia ta? Du-te și te culcă? Aci e frig,
nu vezi?

— Ki-ki duce.

Mătușa Ana nu pomeni nimic a doua zi de plimbările lui Ki-ki. Eră
obișnuită cu ciudățeniile micului arap. Și acum când auzia noaptea
vreun zgomot, își zicea: Iar se plimbă arapul. N'are astâmpăr. Curios cum
de nu-l aude Simion. Se vede că doarme prea de tot... Apoi se gândia:
Copilul ăsta crește foarte iute și a devenit cam nervos. De altfel e să-
nătos. O să se schimbe cu timpul.

În adevăr Ki-ki se desvoltase prea mult pentru etatea sa. Părea să
ajungă un frumos negru. Muncea mult și căută să îndatoreze pe toți.
Nu e vorba, câteodată mai făcea câte o drăcie, dar fără răutate.

Dela una la alta bătrâna fată se gândea la Simion. Adeseori dimi-
neața când îl întâlnea i-se părea că are ceva omul ăsta. Mergea clăti-
nându-se și cu privirea rătăcită. Mănele îi tremurau. Nu eră el ca mai
'nainte. Par'că îmbătrânise așa deodată. Marioara, o copilă, nu putea
băga de seamă toate acestea. Dar ea, ea vedea bine că Simion se
schimbasesse cu totul.

— Poate că o fi bolnav. De câteori l-am întrebat însă, mi-a spus că
n'are nimic. Cu toate acestea are el ceva de s'a prăpădit așa. Cine știe
ce grijă, ce supărare îl roade. Nici n'o fi putând dormi, de aceea o fi
dimineța așa de zdrobit.

Mătușa Ana încercă în tot feiul să-l iscodiască, dar n'a fost chip să
scoată o vorbă din gura lui. Se vede că-l apucase dorul de locurile pe
unde a fost.

Pe când mătușa Ana se muncea cu gândurile aceste triste, Marioara
se obișnuia tot mai mult cu viața dela oraș și părea foarte fericită.
Uitase cu totul dorințele și planurile ei de odinioară. Nu va mai fi în-
vățătoare, ci în schimb va ajuta pe tatăl său.

Dacă vor merge afacerile tot așa, vor adună ceva stare. Știă că tatăl său pusese ceva bani de o parte, pe cari îi păstra într'un dulap și erau destinați pentru zestrea ei. Cum poți să nu fii fericită, când ai un tată atât de bun și de iubitor! Dar mătușa Ana?... Cât despre Ki-ki eră în adevăr credincios și devotat ca un câne.

În mijlocul acestor oameni, cari o îngrijau și o iubiau atât de mult, viața-i eră plăcută și viitorul îi apărea în culorile cele mai frumoase, plin de făgădueli și de speranțe nemărginite.

(Va urma).

ELENA C. MOISIL.

(M. du Meynien)

A nu ști ce s'a întâmplat înainte de a ne fi născut, însemnează a fi încă tot copil.

CICERO.

ROBERT FULTON

INVENTATORUL VAPORULUI

(1767—1815)

Urmare

III.

Trecură iarăși ani la mijloc. Lângă un șantier (loc unde se construiesc corăbii) din New-York stătea într'o zi din primăvara anului 1808 un tânăr voinic, frumos, în anii cei mai viguroși și privea cu băgare de seamă la munca lucrătorilor, cari acum isprăviau o corabie de mărime mijlocie, dar de o formă neobișnuită.

«Corabia asta are o ciudată construcție», zise observatorul către un cetățean, care stătea în apropierea lui.

«Ai zice mai bine și mai nimerit, că are o construcție deșuchiată», răspunse acesta. «Constructorul corăbiei este un om smintit, sau mai bine bun de trimis în casa nebunilor, toată lumea râde de ideile lui, sau le este milă de el».

«Închipuește-ți, omul ăsta ciudat a construit o corabie care, după zisele lui, are să se pună în mișcare cu ajutorul aburului. Se laudă că corabia lui se va mișcă cel puțin de trei ori mai iute, ca oricare altă corabie. Ei, în curând are să se dovedească, că toate astea sunt niște fleacuri.

Ha, ha, ha, știi cum au botezat oamenii corabia lui? «Bazaconia lui Fulton», căci așa îl cheamă pe nenorocitul ăsta de constructor».

«Cum... ce spui?» strigă străinul surprins de curiozitate, «Fulton să-l cheme pe constructorul corabiei?»

«Da, da, Robert Fulton, și nu altminteru. Îl cunoști poate?»

«Este prietinel meu cel mai bun și mai iubit. Te rog spune-mi unde l-aș putea găsi?»

«Ei, dacă nu mă înșel, este chiar în bazaconia lui, pe care de obicei o părăsește numai rareori».

«Mulțumesc de bunăvoința d-tale», răspunse iute străinul alergând la corabie și urcându-se grăbit în ea.

«Hm, hm», murmură cetățeanul dând din cap, mi s-a pare că și ăsta îi lipsește o doagă, ca și nebunului cu vaporul».

Cel bănuț astfel ajuns în curând pe bordul corabiei.

«Ramsey... tu aici! Dumnezeu, ce surprindere!» Auzi el la spatele său o voce bine cunoscută.

«Fulton... scumpul meu prietinel, da eu sunt!» răsună de pe buzele noului venit și amândoi să înbrățișară mișcați de bucurie.

«Eu aș trebui să fiu supărat pe tine» începui Ramsey, după ce trecuse prima bucurie de revedere neașteptată, «pentru că, de un an de zile, nu mi-ai dat nici un semn de viață».

«Ce spui?» întrebă cu surprindere Fulton. «Înainte cu cinci luni ți-am trimis o scrisoare foarte amănunțită. Este cu puțință să nu fi ajuns până la tine?»

«N'am primit nimic». Dar dacă-i așa, îmi retrag vorba. Îți pot însă spune, că mai curând aș fi crezut să cadă cerul, decât să te întâlnesc aici, în New-York, unde m'au adus niște afaceri grabnice. Te credeam încă la Paris. Spune-mi cum ai ajuns aici?»

«Ei, dacă n'ai primit scrisoarea» — răspunse Fulton, — «atunci nu cunoști o părticică bună din viața mea. Vino în cabină. Lângă un pahar de vin am să-ți povestesc ce am pățit, decând n'ai mai auzit nimic de mine. După aceea o să-ți arăt în amănunțimi cea din urmă lucrare a mea, care, peste câteva zile, are să părăsească schela».

Lângă vinul spumegător, Fulton istorisi prietinelui următoarele:

«După ce cu torpila și cu scufundătorul am făcut triste experiențe, precum știi, m'am apucat de alte lucruri, cari mulțumită lui Dumnezeu, mi-au adus câștig și recunoștință. Mai întâi am inventat o moară, pentru tăierea și lustruirea marmorei, după aceea o mașină mănătată tot cu apă, pentru facerea de funii groase și frânghii, în sfârșit am construit o mașină pentru tors în și cânepă și alta pentru a sfredeli găuri adânci în pământ.»

«Pe cât este de mare și de nesfârșit talentul tău de invenție, pe atât îți este de mare zelul pentru muncă», strigă Ramsey cu mirare.

«Cu toate acestea, — adause Fulton îndată, — invențiunile amintite au fost numai de a doua mână. Ținta, la care năzuiam, — la început numai în treacăt, iare mai târziu am stăruit din toate puterile mele — eră cu mult mai înaltă, mai importantă, mai sublimă. Aceasta eră invențiunea vaporului.

«După cum știi, ideia aceasta o am încă de mult. După ce am făcut un model, am construit la Paris un vapor mic, pe care l'am pus în mișcare pe Sena».

«Fiindcă însă în Franța n'am avut noroc, și fiindcă invențiunea mea, cu toate că eră mult admirată, dar n'a fost de loc băgată în seamă, m'am hotărât să mă strămut la New-York, ca să construiesc aici un alt vapor nou, cu mult mai desăvârșit. Într'aceea s'a răspândit și 'n Anglia vestea despre invenția mea și m'au invitat să mă duc la Londra. Am alergat acolo cu inima plină de speranță, crezând că, în sfârșit a sosit timpul să se realizeze invențiunea mea. Dar m'am înșelat iarăși! După cum mi-am luat seamă mai târziu, am fost chemat la Londra numai ca să aflu de la mine secretul invenției și să se folosească de fructele ostenelelor mele, fără nici o răsplată. Cu deosebire eră un anumit *Symington* care m'a lingușit și m'a amăgit, de i-am descoperit planurile cele mai secrete, ca pe urmă să le folosească pentru sine. O, ce oameni egoiști și necinstiți mai lasă Dumnezeu pe pământ! Atunci m'am săturat de Anglia și m'am îndreptat iară spre patria mea iubită. Ajuns în America cunoscuții mi-au dat sfatul să mă adresez cancelarului *Livingston*».

«Ascultând de prieteni, am avut bucuria să câștig pentru ideile mele pe acest bărbat influent și să-l înduplec a-mi da mijloacele, ca să le realizez. Ca să mă feresc de păcălituri, ca în Londra, am luat brevetul (patenta) de invenție și, după aceea, m'am pus cu toată ardoarea, de am construit corabia, în care, mă bucur acum că te pot avea ca oaspele meu».

«Și cum judecă aici publicul despre întreprinderea ta?» întrebă Ramsey amintindu-și spusele nu prea măgulitoare ale cetățeanului de mai nainte.

«Deocamdată părerile sunt de tot nefavorabile» — recunosc Fulton zâmbind. «Mulțimea cea mare n'are pentru mine decât batjocură, hulă și dispreț, ori, cel puțin, este indiferentă. Chiar cunoscuți mai de aproape, când numai pot, să feresc din calea mea, ca dinaintea unui smintit. Corabia mi-au botezat-o «bazaconia lui Fulton», și prin asta ți-am spus tot, ce crede lumea despre întreprinderea mea. ...Mai nicăiri nu mi se arată un semn de îmbărbătare, raze de speranță, felicitări

sincere. Cea mai mare politeță, ce mi se arată, este tăcerea, ascunderea îndoielii sau înpătări mai domoale».

«Săracul de tine, ce milă îmi este de nenorocirea ta», zise Ramsey, întinzându-i mâna. «Într'adevăr ești vrednic de admirație, că după atâtea neajunsuri, încă tot nu ți-ai pierdut curajul».

«Cum ar fi cu puțință una ca asta, când știu cu siguranță că întreprinderea mea va isbuti, că va obține și va trebui să obțină toată recunoștința. Las' să râdă și să batjocorească nebunii și scurt văzătorii; cine râde pe urmă, râde mai bine, și acela voi fi eu!»

«Să dea Dumnezeu», zise Ramsey din adâncul inimei, dar' cu fața posomorâtă.

«Acum, vino», începui iarăși Fulton, «să-ți arăt mașinăria, care va mișca corabia și va mîna-o pe valurile oceanului cu siguranță și iuțeală de necrezut».

În adevăr Ramsey eră uimit și încântat de bunătatea și folosul mașinei. Mărturisi singur că inventatorul trebuie să isbutească și-i promise, că-l va însoți în călătoria de probă, ce avea să se facă în zilele cele mai apropiate.

IV.

«Bazaconia lui Fulton va ieși astăzi din port!» strigau toți din toate părțile într'o bună dimineată, și cine numai putea alege afară la schelă.

Corabia nu se mișcase încă din loc dar prin coșuri eșiau coloane groase de fum. Fulton și Ramsey steteau pe bordul corabiei. Cel dintâi eră foarte palid și iritat. Nu-i mirare: pentru că sosise clipa hotărâtoare. Cu prietinel său specialist tocmai cercetase cu deamăruntul încă odată toate părțile din care să compune mașina, ca nu cumva să se întâmple vre-o turburare tocmai în momentul deciziv. Amândoi găsiră că totul este în cea mai bună rânduială.

În sfârșit, Fulton dă semnalul să se sloboadă corabia. Un troznet puternic al lemnăriei pe care eră așezată corabia, și iat-o pe valurile spumegoase.

«Dumnezeu să ne-ajute», zise Fulton către prietinel său, care stetea cu el lângă masă, după ce se liniștise ceva corabia în urma legănăturii puternice. Apoi cu mâna-i vânjoasă deschise ventilul țevii de abur. Roatele mașinei se puseră numai decăt în mișcare. Corabia se mișcă la început încet, după aceea tot mai iute, mai zburdalnic... apa sbiciuită de roate producea unde și valuri spumoase și în fine zbura cu o iuțeală de patru-cinci miluri pe ceas.

«Isbânda e a noastră!» strigă Ramsey cu bucurie.

Lui Fulton îi curgeau lacrimile pe față de bucurie.

«Dumnezeule, îți mulțumesc» șopteau buzele lui tremurătoare.

Dela țarmure, însă, răsună un strigăt de urale și bucurie fără sfârșit.

După ce s'a terminat cu succes călătoria de probă, poporul adunat însoți în triumf pe inventator până în oraș. Aceia, care cu puțin înainte îl batjocoreau acumă nu-l mai slăbeau din osanale și laude și îi strângeau puternic mâna. O ce lume schimbăcioasă ! Fulton s'a retras însă cum putu, mai iute din mijlocul manifestărilor acestora de onoruri, deși se simțea foarte fericit, că în cele din urmă află recunoștință pentru străduințele lui pline de jertfe. Ziua aceasta veselă și fericită o serbă cu Ramsey și alți câțiva prietini, în cercul liniștit al familiei.

«Clermont», — așa botezase inventatorul primul său vapor, după moșia favorită a lui Livingston, — a dat în curând dovezi strălucite despre foloasele sale. Fulton, adică, întreprinse cu el o călătorie pe marele râu Hudson, 140 mile engleze, dela New-York până la Albany. Pretutindenea a fost întâmpinat cu urale, călătorind în adevărat triumf. În adevăr, că șsgomotul asurzitor cu care mergea «Clermont» oferea un spectol grandios și impozant. Asupra privitorilor neobișnuiți cu astfel de vederi, făcea o impresie cu atât mai mare, căci pentru focul dela căldarea vaporului să întrebuința lemn de brad rășinos, a cărui flacări ieșiau prin coșuri ca niște coloane puternice. Cu deosebire noaptea vederea vaporului era înspăimântătoare.

(Va urma)

N. PETRA-PETRESCU.

Dacă nu ni s'a dat a trăi mult, să facem ceva, ca să dovedim că am trăit.

PLINIU.

SA NE IUBIM!

— TABLOU ȘCOLAR —

PERSOANELE :

MOȘ TUDOR, de 75 ani : sfătuitor, bun la suflet.

ION BOIAN, negustor bogat de 40 ani.

VASILICĂ, fiul său în cl. III primară : răutăcios.

SANDU STOIAN, elev în cl. III primară : sărac, dar silitor.

Mai mulți copii de școală.

SCENA I

(Reprezintă o stradă dosnică. În faţă o mică căsuţă a lui Moş Tudor: la dreapta o intrare într'un parc la stânga altă intrare).

MOŞ TUDOR (singur pe bancă)

Brrr! Uite-te şi cu iarna în spate. Bogaţilor, vorba, tot una li-e, ori e vară ori e iarnă: lemne au destule, hrană deasemenea... Vai şi amar însă de săraci. Eu de... nici sărac nu-s, nici bogat, dar mi-e groază de suferinţele ce îndură bieţii oameni... O! De-aşi fi bogat, aş putea împlini cuvintele din Scriptură: «Cine pe săraci ajută, pe Dumnezeu împrumută».

(Sandu apare trist).

SCENA II

MOŞ TUDOR ŞI SANDU

MOŞ TUDOR. — Bună ziua băiete! Dar ce ai de eşti trist?

SANDU (observându-l). — Sărut mâna moşule!...

MOŞ TUDOR. — Dar ce ai? Eşti bolnav?

SANDU (oftând). — Hei moşule! Nu-s eu bolnav, ci e mama, singurul sprijin la 7 copii.

MOŞ TUDOR. — Cum, nu ai tată?

SANDU (podidindu-l plânsul). — A murit de 3 luni! L'a călcat trenul, căci eră frânar la gară.

MOŞ TUDOR. — Ei, acum cu ce vă ţine mama?

SANDU. — E spălătoreasă: îmbolnăvindu-se, nu mai poate munci, aşa că nu mai avem nici măcar o coajă de pâine. Eu, care sunt cel mai mare, aş putea să rabd de foame: dar ceilalţi fraţi nu pot şi plâng cerând mâncare. Şi nu e! (plânge).

MOŞ TUDOR (mişcat). — Bietii băieţi!

SANDU. — Când m'am dus azi la şcoală, a început a râde de mine Vasilică şi după el ceilalţi colegi: aceasta m'a mâhnit şi mai mult văzându-mă atât de despreţuit! (plânge).

MOŞ TUDOR. — Nu plânge: inima ta are nevoie de îmbărbătare; aşteaptă-mă aici (iese).

SANDU. — Oh, cât de bun eşti moşule! (se trage lângă bancă).

SCENA III

(O ceată de copii gălăgioşi, între cari şi Vasilică, năvălesc pe scenă)

UN COPIL. — E frig, haideţi să ne jucăm ca să ne încălzim.

TOTI. — Haideţi! (voesc să iasa dar se opresc văzând pe Sandu).

VASILICĂ. — Hee! Uitaţi-l şi pe sgribulit! Ce faci măi Sărăcilă aici?

TOȚI COPII. — Sărăcilă !! (râd).

VASILICĂ. — Hei, nu răspunzi, holeră? (copii râd).

SANDU. — Vasilică, de ce nu mă lași în pace? Ce ai cu mine?

VASILICĂ (mândru). — Ce am eu cu tine? Eu n'am a face cu un Sărăcila ca tine, ci numai râd de sărăcia ta.

SANDU. — Numai lipsiții de minte râd de oamenii fără nici un prilej.

VASILICĂ. — Uite mă! Sandu Sărăcilă s'a făcut domnul profesor (salutându-l în batjocură). Vă rog domnule profesor să-mi puneți o notă bună...

COPII (râd).

SANDU. — Ești un nebun, Vasilică!

VASILICĂ (mâniindu-se). — Ia mai măsoară-ți vorbele de nu vrei să te măsoare eu cu bățul...

SANDU. — Dă, dacă vrei să te reclam eu Domnului.

VASILICĂ (râzând). Ha! Ha! Ha! Atâta rău când oi mai avea frică de «domnul»... Dar ce stau eu la vorbă cu Sărăcilă? Haideți băieți în zăvoiu de alături să ne dăm pe ghiață, căci astănoapte a înghețat lacul. Haideți, dar mai întâi dați lui Sărăcilă cu *huo*!

COPII (râzând și plecând). — Huo! Huo Sărăcilă (ies).

(Sandu e și mai trist).

SCENA IV

SANDU și MOȘ TUDOR

MOȘ TUDOR (vine cu o legătură în mână). — Dar ce-i? Ce e gălăgia asta aici?

SANDU. — Niște băieți... s'au jucat pe aci.

MOȘ TUDOR. — Așa sunt copii!... Uite băiete (îi dă legătura); dar cum te cheamă?

SANDU. — Sandu Stoian.

MOȘ TUDOR. — Ascultă Sandule, aici în legătura asta sunt patru pâni și ceva de-ale mâncării: să le dai mamei tale.

SANDU (sărutându-i mâna). — O, moșule! Cu ce vă pot răsplăti eu oare acest bine?

MOȘ TUDOR. — Fiind silitor, bun și milos cu toții.

SANDU. — Da, moșule, voi asculta de D-ta. Voi învăța și mai bine, voi fi și mai milos...

MOȘ TUDOR. — Da, Sandule! Să fii milos, să iubești pe toți chiar și pe dușmani. Mântuitorul a zis: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însu-ți». Să nu crezi că: «dinte pentru dinte și ochi pentru ochi», cum ziceau păgânii.

SANDU. — Mulțumesc moșule pentru sfaturile bune ce mi le-ai dat și te rog să crezi, că ele mi-au intrat bine în minte.

MOȘ TUDOR. — Ei bine! Acum du-te acasă căci se înserează. (Deodată năvălesc copii speriați și tipând).

SCENA V

Aceiași cu COPII

MOȘ TUDOR. — Ce este? Ce s'a întâmplat?

COPII TOȚI. — S'a înecat! S'a înecat!

MOȘ TUDOR și SANDU. — Cine? Cine s'a înecat?

UN COPIL. — Vasilică! Pe când se dădea pe ghiață; aceasta s'a spart iar el a căzut în apă.

SANDU. — S'a înecat Vasilică? (fuge repede).

SCENA VI

Aceiași afară de SANDU

MOȘ TUDOR. — Ce e tatăl lui Vasilică?

UN COPIL. — Un negustor bogat.

MOȘ TUDOR. — Șade departe de aici?

UN COPIL. — Nu! Colo la colțul străzii.

MOȘ TUDOR. — Atunci vestiți-l unul din voi.

UN COPIL. — Mă duc eu (fuge).

SCENA VII

Aceiași cu VASILICĂ și SANDU

SANDU (vine cu Vasilică leșinat în brațe, amândoi uzi). — L'am scăpat (îl pune jos Toți se strâng lângă el).

MOȘ TUDOR. — Bravo Sandule! Fapta ta e vrednică de cea mai mare laudă.

SANDU. — Aceasta era datoria mea de om și de creștin.

SCENA VIII

Aceiași cu ION BOIAN adus de un copil

ION BOIAN (mișcat). — Unde e? Unde e? (se duse lângă Vasilică). Vasilică! Vasilică!

VASILICĂ (pierdut). — Unde sunt?

ION BOIAN. — Aci lângă tatăl tău.

VASILICĂ. — Tata? Dar Sandu unde e?

SANDU. — Aci sunt, Vasilică!

VASILICĂ (mai cu putere). — Tată, de nu eră acest băiat, acum aș fi mort. Numai el mi-a scăpat viața.

ION BOIAN. — El ? (sărută pe Sandu). Îți mulțumesc vrednic copil ! Ce-i tatăl tău ?

SANDU (oftează). — A murit ! Și mama acuma este bolnavă.

ION BOIAN. — Lasă băiete ! Fapta ta o voi răsplăti-o ! Haideți amândoi acasă la mine. (Vasilică se scoală încet și vine lângă Sandu).

VASILICĂ. — Te rog să mă erți dacă te-am supărat ; uită toate moji-ciile mele.

SANDU. — Le-am uitat de mult.

VASILICĂ (îl sărută). — Să fim ca frații.

SANDU (se duce la moș Tudor îi sărută mâna). — Încă odată îți mulțumesc de mila și sfaturile ce mi le-ai dat. (Moș Tudor îl sărută).

MOȘ TUDOR. — Mi-ai dovedit că ai ascultat de ele (tare). Copii ! Iubi-ți-vă totdeauna !

COPIL. — Da moșule ! Să ne iubim ! (Într'acest timp Boian se duce la Moș Tudor și-i dă mâna. Copii se duc lângă Sandu și Vasilică).

ION BOIANU (către Moș Tudor). Mă simt mândru dând mâna cu un apostol al împăcăciunii și iubirei !

(Cortina cade).

FLAVIU M. DEMETRESCU
Liceul «M. Basarab»

O BIRUINȚĂ FRUMOASĂ

Orașul era în primejdie de a fi jefuit de dușmani. Locuitorii erau foarte îngrijați și fiecare căta să-și pună avutul în siguranță.

Aci trăiau doi frați cari strânseseră multă avere, căci norocul le surăsese din belșug. Rămăseseră amândoi holtei, și de nimeni în lume nu aveau să poarte grije.

Acum primejdia amenința și ei nu se gândiau decât cum să-și pună banii la adăpost. Și multe planuri făcură, cum să-și scape averea. «Grădina de lângă casă e cel mai bine-cuvântat loc», fu gândul care îi chinui mai mult și el fu pentru care se hotărâră în cele din urmă. Cum se făcu seară, merșeră în grădină, unul cu o sapă și un felinar iar celalt cu o oală grea în mâni. Lor nu le trecu prin minte că în același timp, vecinul lor se afla în grădinița de alături.

Acesta, un salahor (muncitor cu ziua) sărac, cătase aci singurătatea, gonit de dureri și necazuri. În colibă, copiii săi abia ațipiseră Pe aceștia cu greu mai putea să-i

hrănească cu munca mânilor sale. Timpuri grele amenințau și săracul se muncia cu gândul cum ar putea să-și agonisească pâinea zilnică pentru el și pentru ai săi. Și în grămada de gânduri dureroase, îi treceau pe dinaintea ochilor nevoia și mizeria.

Așa se sbuciuma el, când fu trezit din gândurile sale de lumina felinarului. Această apariție îl făcu curios. Se strecură până la gard, ca să asculte cu luare aminte ce se petrecea în grădina vecină. Dela cea dintâi privire, el ghici scopul vecinilor săi și la gândul că în acea oală se aflau bani, pieptul părea că i-se strivește sub greutatea bucuriei.

Văzu deslușit cum unul din frați arată un loc hotărât în vreme ce șopti celuilalt :

«Așa dar aici» ! Acesta dete din cap ca și cum ar fi zis : «Bun» ! Se puseră apoi liniștiți pe lucru. Săpară o groapă adâncă, așezară înăuntru oala, grămădiră deasupra-i pământ. îl îndesară bine și căutară să îndepărteze cu îngrijire orice urmă, care ar fi putut să trădeze comoara. Se întoarseră apoi la casa lor.

Pe după gard, săracul salahor se ridică cuprins de un tremur asemenea frigurilor. Sângele i-se rostogolia mai grabnic prin vine și părea că o putere nevăzută îl cicălește îmbărbătându-l să sară gardul. Se apucase cu mâinile de doi stobori și ridicase piciorul drept pe îngrăditură. Aci se opri. «Să nu furi», șopti în el o voce ascunsă, și atunci se întoarse în coliba sa.

«Ce ai făcut de atâta timp în grădină» ? îl întrebă femeea sa, ce depăna cu zor la vârtelniță». De câțva timp te văd foarte îngrijat, dragă bărbate», continuă ea domol. «Aibi curaj, Dumnezeu nu ne va părăsi. Nu te mai mâhni atâta din pricina nevoilor casei, căci o să cazi în curând la pat și atunci vai !, ce se va mai alege de bieții noștri copii» ?

«Bieții noștri copii !», oftă bărbatul, în vreme ce soția sa plecase să încuie ușa.

«Da, bieții noștri copii ! și ei ar putea acum să ajungă bogați. Totuși... ce bine e că am plecat din grădină» !

În sfârșit încercă salahorul să-și caute liniștea în brațele somnului. Dar degeaba. Oala cu bani mereu îi juca pe dinaintea ochilor. Ce ar fi, gândea el, dacă ai scoate numai câțiva bani ? Nu trebuie să iei totul ! Și chiar de i-ai lua

pe toți, vecinii tăi au din belșug, și vor avea mereu și mai mult decât destul.

— Dar vorba cea bună răsăria din nou și îl dojenia cu dumnezeusul ei sfat: «N'ai furat, rămâi curat și nu fura»! Doamne apără-mă de furtișag!

Atunci tresări în vis unul din copiii săi și strigă tare: «Tată!. Tată!». El se ridică în pat și ascultă, dar copilașul dormi liniștit mai departe. Ei, gândi el, copii nevinovați! Voi nu cunoașteți necazurile vieții, nici grijile părinților voștri. Cât ne străduim, cât strângem, și abia putem să vă dăm cele ce vă trebuiesc neapărat. De ne-ar lovi o nenorocire cât de mică, de ar cădea unul din noi bolnav, n'am mai fi în stare să vă îmbrăcăm și atunci..., ați fi siliți să cerșiți din ușă 'n ușă... «Să cerșiți?». strigă el dârz, «nu, odată cu capul! Cinstit vreau să fiu... Vecinii sunt necășătoriți și n'au să poarte grije de nimeni în lume. Ei nu știu cât de greu îi vine unui tată să vadă foamea copiilor săi și să nu poată potoli... Doamne, Doamne, nu mă duce în ispită»!

«Și nici un om n'o să afle aceasta» șopti iarăși vocea cea ademenitoare. «Tu poți să sări gardul prin altă parte și nimeni n'o să aibă vre-un prepus asupra-ți. Cei doi frați n'or îndrăzni pentru nimic în lume să deschidă vorba despre asta, căci li-i frică de batjocura oamenilor. Nu-i nici o primejdie, îndrăsnește».

Aci ceasornicul bătutu unu. Tăcere ca 'n mormânt, tipenie de om nu mai veghează. În zece minute comoara-i scoasă, eu sunt bogat și pot să-mi hrănesc cinstit copiii... Cinstit? Ar fi cinstit asta? Și dacă nu ar vedea nici un om, oare nu o vede Dumnezeu, viitorul meu judecător? Nu, nu»—zise el hotărât. «Nu fac una ca asta»! Mi-au rămas adânc întipărite vorbele ce fericitul meu tată mi-le repeta adesea în tinerețe: «De faci bine, bine vei fi răsplătit».

Așa sta bietul om în culcușul său, chinuit de gânduri grele și când în sfârșit razele soarelui pătrunseră prin fereastră, el încă nu închisese ochii. Un gând îi fulgeră atunci prin minte Repede sări din pat, se îmbracă și se prelinse ușor din odaie, apoi din casă și după puțin bătutu tare la ușa vecinilor săi.

Aceștia îi deschiseră și se mirară de această vizită așa de dimineață.

Îl întrebareă mirați ce vrea. «Ascultați»—zise omul—«ați îngropat aseară în grădină o oală cu bani. Am văzut asta și n'am putut să dorm toată noaptea. Vă rog desgropați banii din locul în care se află și îngropați-i în altul, necunoscut mie, ca să nu mai fiu chinuit, și să-mi recapăt liniștea și mulțumirea»!

Cei doi frați veseli de cinstea acestui om atât de sărac, îi deteră de lucru în continuu, așa că el putu să trăiască cu ai săi, în cinste și scăpat de orice grijă.

Ca să te lupți cu tine însuși
E trudă grea, din cale-afară,
Dar ține minte: De-i învinge,
E biruința cea mai rară,

(din nemțește).

ION C. DINU.

Să adunăm în inima și sufletul nostru istoria întregului nostru trecut.

CASIU MANIU.

DEZLEGARI

Cuvântul patrat dela pag. 359; 1. Opera. 2. Podul. 3. Edere. 4. Ruric. 5. Alecu.

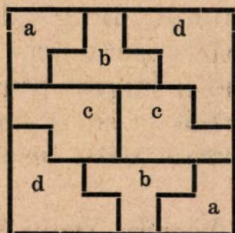
Deslegare bună dela Nicolae Albescu — Liceul «Matei Basarab» din București.

Ghicitoarea dela pag. 359: Soarele de este soare și tot nu poate încălzi toată lumea.

Deslegări dela: *Bacău*: M. Zlotescu. *Buzău*: D. V. Weissbein. *București*: Zoe Schuster. Nic. Albescu, Ioan I. Diaconescu — Liceul Matei Basarab. *Gargalâc*: T. Diman, I. Georgescu I. Popovici.

Problema în mosaic: dela pag. 360.

Rezolvarea:

Au rezolvit-o bine

Bacău: M. Zlotescu.

București: Nic. Albescu, I. N. Diaconescu.

Gargalâc: T. Diman, I. Georgescu, I. Popovici.

La Redacția «AMICUL Tinerimei» se găsesc de vânzare exemplare complete și legate, anii II, III și IV, fiecare cu prețul de Lei 4.

Direcțiunea «AMICULUI Tinerimei» roagă pe toți iubitorii de buna îndreptare a tineretului nostru, cari doresc a colabora, să ne trimită articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă adevărat populară și pe înțelesul tuturor.

Tot ce privește abonamentele, expediția, ele se vor adresa Institutului de arte grafice «MINERVA», București, Bulevardul Academiei No. 3. Ce privește redacția, articole, deslegări, etc. se va adresa D-lui I. MOISIL, București, Strada Pietății No. 6.

Tinerilor! Răspândiți revista voastră cât puteți mai mult!

Păstrați numerile spre a le lega la sfârșitul anului!

Toate deslegările să se adreseze D-lui I. MOISIL, STRADA PETĂȚEI No. 6.

Deslegările să se trimită în totdeauna pentru N-rul ce iasă la 15 a lunei până la cel mult la 10 a lunei și pentru numărul ce iasă la 1 a lunei până ce mult la 25 a lunei trecute. Cele sosite în urmă nu se vor mai publica.

Manuscrisele se scriu pe o pagină, lăsând loc gol la dreapta, de vreo două degete.

Manuscrisele se trimit prin poștă nu ca scrisori ci sub bantă scriindu-se pe lângă adresă cuvântul: «MANUSCRIS». Ele coastă în lăuntru țării 5 bani fiecare 50 grame, iar din străinătate 10 bani 50 grame. Dacă, pentru mai multă încredere, vrei să recomanzi manuscrisul, pentru «recomandare» se plătește deosebit 25 bani.

La orice comandă trebuie să se trimeată banii ÎNANTE, altminterlea nu se trimit exemplarele cerute.

„MINERVA“ INSTITUT DE ARTE GRAFICE
ȘI EDITURA

B-DUL ACADEMIEI, 3. — EDGAR QU NET, 4. — BUCUREȘTI

A APARUT:

TALMACIRI

DE

ST. O. IOSIF

PREȚUL: LEI 1.50

PE PLAIU

DE

I. CIOCÂRLAN

PREȚUL: LEI 1.50.

De vânzare la toate librăriile din țară

AMICUL
TINERIMEI

REVISTA
PENTRU
TINERIMEA
SCOLARĂ

BUCUREȘTI
INSTITUTUL
GRAFIC
MINEVA

DIRECTOR:
I. MOISIL

„MINERVA” INSTITUT DE ARTE
GRAFICE ȘI EDITURA

B-dul Academiei 4.— Edgar Quinet 3.—București

A APARUT:

MAI TARE CA IUBIREA

DE

VASILE POP

PREȚUL : LEI 1.50

De vânzare la toate librăriile din țară

APARE DE 2 OȚI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA
D-lui I. MOISIL. — București

ABONAMENTUL ANUAL:
În România Lei 5
Afară de România. Coroane 5

BOBOCUL DE TRANDAFIR

Un băiat stă lângă un arbust de trandafir plin de boboci și de roze înflorite. Cu o nesăturată bucurie privea când o roză, când alta, pe urmă foile lor, apoi un boboc. Tatăl îl pândea de departe. Ascuns în frunzișul umbros, el nu-și putea deslipi ochii de iubitul său fiu, care-i era drag ca sufletul. Lângă rozariul înflorit copilul îi era mai drag și i se părea minunat de frumos. Nu este oare — își zicea el, — un dumnezeesc glas profetic, care îmi vorbește din frunzele rozariului, arătându-mi în mugurii și florile lui simbolul viitoarelor mele bucurii de părinte?

Așa zise tatăl. Băiatul nu se ostenea de a privi și a se mira. Admirațiunea frumosului deșteaptă simțul pentru adevăr. El voia să știe, cum se face dintr'un boboc o roză?

Iși puse brățișoarele unul peste altul, și își aținti privirea asupra bobocului. Tatăl surâdea. Așa surâd, poate, ființele superioare, când văd pe vreun înțelept al pământului îndreptându-și ochii înarmați asupra unei stele sau în lăuntrul organismului unui licuriciu.

Băiatul văzù în curând, că toată stăruința lui e zădarnică. Luă bobocul din arborel, îl frânse și privea înlăuntrul lui cu mare luare aminte. Atunci se apropie tatăl său.

— La ce meditezi tu așa de serios, copilul meu? întrebă el. Tată, zise micul, ași vrea să știu, cum se face, că dintr'un mugur se naște un trandafir? De aceea am rupt acest boboc și l'am despicat; dar nu văd decât foițe mici, pline de crește și îndoituri. Măcar dacă nu le-ași fi rupt!

— Nu face nimic, copilul meu, răspunse tatăl; natura s'a îngrijit să aibă de prisos. Ea nu s'a gândit numai la trebuințele noastre, ci și la bucuriile și dorința noastră de a ști. Tu ai învățat cel puțin, că nu e așa de ușor a pătrunde în secretele ei.

— Dar prin asta eu nu m'am făcut cu nimic mai înțelept, zise băiatul.

— Deși nu, — răspunse tatăl, — tu aveai sincerul gând de a învăța ceva. Și un bun gând, pentru care ne hotărîm, încă e ceva bun. Reușita nu atârna totdeauna de noi. Și chiar când izbutește omul, tot rămâne buna voința cea mai bună parte a reușitei.

După o pauză zise băiatul cu modesta lui dorință de a ști: spune-mi dar tu, iubite tată, cum se face mugurul floare?

Tatăl răspunse: copilul meu, aceasta e o taină, despre care nu-ți pot spune decât atîta, că mugurul crește, până când ajunge să desvăluie toată frumusețea și farmecul ascuns în el. Restul îl știu tot așa de puțin ca și tine! Natura ne dă îmbelșugata ei frumusețe; însă ea ascunde mâna, care o plămățește și ni-o înfățișează.

Atunci băiatul luă din nou bobocul rupt și zise către tatăl: Dacă mugurul se poate desvolta așa de frumos, mai frumos decât tot ce pot face oamenii, de ce nu se poate apăra în contra degetului slab al unui copil? Pentru ce poate așa de mult și totuși așa de puțin în acelaș timp?

— Oare să se fi făcut el singur, iubite copile? întrebă tatăl, uitându-se la băiat cu o seriozitate părintească.

— A bună seamă, răspunse băiatul, au și florile o mamă și un tată, care poartă grijă de ele, le hrănește și le crește!

— Un tată ca noi! răspunse mișcat tatăl băiatului; dar noi nu-l vedem; simțim numai puterea și iubirea lui în noi și împrejurul nostru.

Vorbele tatălui deșteptară un simțământ nou băiatului, și-i rămase ca un odor prețios în inima sa. De atunci înainte el privea trandafirul și florile câmpului ca pe niște ființe blânde, frăține cu el, și creștea în vârstă, înțelepciune și frumusețe. Dar și tatălui îi rămaseră la inimă vorbele copilului, și le povesti iubitoarei lui mame.

— Cât de aproape se află cel mai înalt adevăr de nevinovata simplitate a copilăriei! zise mama băiatului.

(Din Parabolele lui Fr. A. Krummacher)

M. STRĂJANU.

Înainte a celor bătrâni să ai urechi, nu gură.

POIANA PRINȚULUI

Între munții *Huluzi* și *Cărbunele*, trece râul *Lotru* printr'o vale dragălașe, verde, și dacă nu atât de largă ca aceia dela *Pleașa* și dela *Mir*, destul de fermecătoare în liniștea ei umbroasă, turburată doar numai de șipotele ce se scurg în stăsururi muzicale. Ea e ferită de vânturi, și de aceea

are o temperatură dulce, caldă chiar în lunile înaintate ale toamnei. În ea zăpada se prinde foarte târziu, în cătră iarnă, și în primăvară se topește de timpuriu, așa că pe când culmile mai poartă dungi albe de omăt, jos în vale pământul cu iarba lui, mustește în apa regeneratoare.

Iar vara fluturii se sburdă deasupra florilor de arnică, de ciucurași de munte, și de omeag; mierlele și sturzii foșnesc prin crengile molizilor, și mii și mii de insecte saltă în sboruri împleticite deasupra ierbei înalte și bătoase.

E o plăcere neînchipuită și dătătoare de viață, de a te folosi de bunătățile cu cari această vale e înzestrată: de aerul cel curat și pătrunzător, de apa cea limpede și rece, de bradul cel rășinos și parfumat, și mai presus de toate de o admirabilă priveliște în către muntele *Călcescu*, care cu vârful lui cel retezat, caută prin înălțime să ajungă pe acela al *Parângului*. Simțirea toată e pătrunsă de curățenia naturei; corpul și sufletul se întăresc, iar mintea să înviează sub impresiunile puternice ale perfecțiunii.

* * *

Aceasta e «*Valea Prințului*». Numele e nou, de vre'o 9 ani de abia, și până atunci ea nu avea nici unul. Toponimia ¹⁾ unui ținut are și ea înțelesul ei, denumirea unei localități, a unui munte, a unei văi fiind legată totdeauna de o întâmplare, de un fapt petrecut.

Până acum 9 ani, valea dintre munții *Huluzul* și *Cărbunele*, nu fusese pășită decât de turme de oi și de călători smeriți și necunoscuți. Însă în vara anului 1900 se dete veste din vreme, că *prințul Ferdinand* al României o să viziteze munții *Gorjului*: sub-prefecții băteau potecile munților cu ordine și orânduiele de toate felurile, să alcătuiască un program și astfel să stia mai dinainte pe unde, viitorul nostru Rege, o să poposească.

¹⁾ *Toponimia* sau toponomastica este știința numirilor deosebitelor locuri și are mare însemnătate în istorie, geografie și știință, care se ocupă cu studiul popoului (etnografia).

În *Valea Lotrului*, între *Huluzu* și *Cărbunele*, se întinsese mese de lemn, și se închipuiseră scaune cu scânduri noi de brad. Aci, după program, trebuia să se ia prânzul.

* * *

Și despre acest prânz, *Ion Vișa*, baci și staroste peste stâna din *Cărbunele*, de loc din *Poiana Sibiului*, povestește astfel:

«Oaspeții au venit pe *Curmătura Ștefanului*. Era un șir de vre'o 40 de cai, care pentru călărie, care pentru povară. Noi așteptam cu nerăbdare pe domnii noștrii, închipuindu-ne un alaiu mare și boieri mândri înțepeniți în scările șei.

«Pentru această venise ciobani până de prin *Tâmpa*, de ăștia d'ici mai de aproape nu vorbesc, căci erau în păr cu bacii și cu băcițele, gătite de Duminică. Era o mândreață de voinici și de surate.

«Când șirul să apropie, atunci vedem lume cum mai văzusem, că oameni sunt și ei la urma urmei, toți erau slobozi la vorbă unul către altul, așa că nu puteam ghici pe prinț. Și dacă nu se întâmpla un jandarm să ni-l arate, pace dacă ne-am fi dumerit. Atunci am început a fi și noi mai prinzași și să cinstim obrazul după fața lui.

«Ne întreba și noi răspundeam numai, la început, dar după ce ne-am cunoscut nițel, unde a prins prințul vorbă și atunci am văzut cât îi de vesel. Aci în poiană s'a prânzit și s'au desfumat sticle cu vin de cel bun, și după asta s'a petrecut, dragă Doamne, cum poate numai înainte să petrecea pe munți, când veneau boierii la vânătoare. Așa ne spun bătrânii de boierul *Bengăi* și de *Magheru*, care erau vestiți pe aici.

«Și după ce s'a încintat lumea de chiot și boierii de mâncare și vin bun, s'a prins apoi o horă năstrujnică, de jucau băcițele și nevestele ca și fetele, iar flăcăii ziceau din fluier. La urmă a intrat în horă și prințul, și cum au

văzut voinicii astfel au început să salte mai mult și să se răsucească, parcă ar fi fost scoși din iele.

«Așa a fost petrecerea, și de atunci poienei acesteia, *Poiana Prințului* i-a rămas numele. Noi stăpânii suntem tot călători, dar ciobanii și băcițele când văd că lipsește ceva din turmă, își zic: «dute prin poiana Prințului că doar o fi pe acolo rămasă vita».

EMIL STAIKU.

E urât și rușinos lucru a fi strein în propria ta țară (patrie).

CASIODOR.

RĂZBUNAREA FLORILOR

Depart, departe, tocmai la marginea unui sat, trăia odată o copilă tânără și frumoasă, frumoasă de părea ruptă din soare. Două cosițe aurii, împleteau o cunună de fir strălucitor pe fruntea-i albă ca floarea crinului, ochii două viorele, iar pe obraji primăvara îi înflorise numai trandafiri. Lia, așa o chema era orfană și de tată și de mamă. Vecinele miloase îi purtau de grijă aducându-i din când în când câte ceva de-ale mâncărei. În schimb Lia le țesea scoarțe mândre și marame de borangic subțire. Când ieși pentru întâia oară la horă, toată lumea se uita mirată la dânsa, iar fetele se minunau și ele văzând ce haine frumoase și curate are; fluturii de pe ie lucia așa de viu la soare, în cât Lia părea a fi muiată în aur.

De cum începu să joace, Radu nu-și mai luă ochii de la ea. Își mlădia cu atâta gingășie trupul svelt și sălta atât de ușor în cât părea că nici nu atinge piciorul de pământ. Radu juca mereu cu Lia și prinse dintr'odată o dragoste nețărnută de copila orfană și săracă, dar frumoasă și blândă, cum nu era alta în sat. El era feciorul celor mai bogați și celor mai de seamă oameni de pe acolo. Părinții săi îl iubeau ca pe ochii din cap, căci de, atâta flăcău aveau și ei, ca el nu mai era altul chipeș și înțelept. De mult se hotărâseră ei așa în taină, să-și însoare odorul după fata unui răzăș bogat din satul vecin; așa noră voia să aibă Safta, aleasă după placul ei.

Dorința părinților însă nu se împlini.

Radu și Lia se iubeau din ce în ce mai mult, sfiicioasă copila plecă ochii rușinoasă îndată ce întâlnea pe Radu. Tatăl băiatului nu voi cu nici un preț să lase pe fiul său să se însoare cu Lia. Văzând că toate încercările lor pe lângă părinți sunt zadarnice, ea se hotărâ să plece în lumea largă, spre a câștiga mai mulți bani, apoi bogată fiind să se mărite cu Radu.

Acesta nu voia să amărase pe părinții săi, care-l crescuseră cu atâta drag.

Într'o frumoasă dimineață de vară, ei plecară amândoi și meraseră împreună până la marginea pădurei, aci Lia își luă rămas bun printre lacrimi dela Radu, care rămase în loc uitându-se după ea, până n'o mai văzu.

Lia merse ce merse, apoi obosită se întinse pe mușchiul cel moale al pădurei, își puse legătura sub cap și adormi dusă. În somn avu un vis frumos, atât de frumos în cât nu-i venea să deschiză ochii, numai ca să nu-i curme firul. I se păru că era într'o bisericuță frumos împodobită cu brad și cu flori, iar ea, îmbrăcată ca mireasă, sta cu Radu în fața altarului primind binecuvântarea preotului. O bucurie copilărească îi umplu sufletul și Lia fericită deschise binișor ochii. Dar care-i fu mirarea, când se văzu înconjurată de o mulțime de zânișoare mici de tot, gătite cu flori mirositoare.

Ele se apropiaseră de dânsa și surădeau cu blândețe. Și erau atât de frumoase, și atât de drăgălașe, în cât Lia de-abia putu să îngâne câteva cuvinte: «Cine sunteți voi făpturi minunate?»—le întrebă ea.—«Nu suntem nici una nici alta», răspunse una, care părea cea mai mare dintre ele, «noi suntem zânele florilor, fie care dintre noi locuște în potirul unei flori. Regina noastră ne-a părăsit ieri și acum căutăm pe altcineva, care să domnească peste noi. Si uite, dacă ai vrea tu să ne fii domniță, noi te-am primi bucuroase, te vom ospăta și găzdui cum o fi mai bine. Tu ești tare frumoasă, virtuoasă și bună și o să te iubim cu credință, dar mai întâi trebuie să ne făgăduiești, că nu te vei mai întoarce nici odată printre oameni și că nu vei spune la nimeni cele văzute și auzite aci». Lia, care nu se aștepta nici odată la atâta noroc, le făgădui fără să stea mult pe gânduri, apoi urmă veselă pe zânișoară, care se afundă în pădure. După câțva timp de mers ajunse într'un desiș grozav de stufos. Zâna se strecură cu ușurință printre frunze, dar Lia avu de furcă până ce putu să-și facă drum printre crengile împleticite. Zadarnică trudă, alt zid de verdeață și mai de nepătruns se ridică în fața ei. Lia chemă pe zână într'ajutor, aceasta sosi îndată, spuse câteva cuvinte tainice și ca prin minune bătrânii stejari își resfirară cu mândrie bogatele ramuri, desvăluind astfel gura unei

peșteri fermecătoare. La vederea frumuseților, ce se desfășurau ochilor ei uimiți, Lia se crezu pe tărâmurile vrăjite din povești. Un șarpe fioros, păzitorul peșterei, își plecă umilit capul dinaintea noiei lui stăpâne. Păreții peșterei erau acoperiți cu cele mai frumoase flori, vița de vie, edera, iasomia mirositoare și zorelele mătăsoase se înlănțuiau formând astfel cele mai încântătoare bolți unde cântau tot soiul de pasări cu viers duios. Un râuleț limpede ca cristalul șerpuia prin fundul peșterii, undele răcoroase îngâneau încetișor străvechiul lor cântec. Piciorușele Liei se cufundau în isvorul de mușchiu verde ca smaragdul, pe care creșteau mii de floricele cu miros dulce. Florile de aci nu se veștejau nici odată, mușchiul rămânea mereu catifelat, izvorul murmură într'una. Razele soarelui pătrundeau printr'o deschizătură din tavan, cădeau ca o pulbere de aur prin văzduh, poleind florile.

Picăturile de apă de pe frunze surădeau vesele razelor de soare și le aruncau sclipiri ca diamantele.

Sub un polog țesut cu măestrie de un paiangen sânguitor, Lia zări cel mai minunat pat din lume. Nici nu îndrăznia să se atingă de el, atât era de gingaș. Plapuma era din maci roșii și infocați, perina din nuferi albi, iar cearceafurile din horbote bogate, țesute de omizi, numai pe flori de răsură.

La căpătâiul patului un trandafir mare, plin de flori albe și delicate, își întindea crengile pe de-asupra locului de odihnă, ferind pe regină de boarea nopții. Un roi de fluturi, viu zugrăviți de penelul naturei, zburau pe lângă Lia răcorind-o cu mișcarea aripilor lor.

Mult timp petrecu ea cu zânele cele drăguțe, care o iubeau și-i împlineau toate dorințele. Cele mai frumoase fragi și cele mai gustoase poame îi erau aduse. Peștera sa era vecinic plină de flori. Noaptea licurici îi luminau locuința ca niște mici candelă aurite.

Păsările îi cântau, vântul adia mângâios, apa își murmură povestea ei până ce Lia adormia fericită. Peste zi regina alerga cu supusele ei prin pădure și prin câmpii, scăldându-se și jucându-se cu ele. Zănișoarele nu mai puteau de bucurie când Lia le spunea povești frumoase cu feți-frumoși și cu balauri, sau când le cânta doine din satul ei.

Intr'o dimineață, pe când Lia își pieptăna părul cel lung și creț se auzi un zgomot mare prin pădure și lighioanele sălbatece năvăliră care mai de care și mai speriate în peșteră, căutând adăpost. Curioasă, Lia își alipi obrazul de o mică crăpătură din perete, care-i slujea de fereastră și putu să vadă cu ușurință ce se petrecea afară. Ce era? Flăcări de prin împrejurimi făceau o mare vânătoare.

În sufletul Liei învie din nou amintirea despre anii copilăriei, petrecuți în sat și gândul său sbură la Radu. Ce-o fi făcând? M'o fi uitat

el oare? Petrecându-și timpul cu zânele, copila uitase cu totul de logodnicul său și de suratele sale.

Dorul începu s'o roadă și cu toate silințele zânelor a o înveseli, Lia rămase mereu îndurerată de atunci, și suspine dese răsunau în peșteră.

Râsete și cântece vesele nu se mai auziau. Potirul unui crin, din care regina avea obiceiul să bea în fie care dimineată roua cea mai limpede de pe florile de răsură, se plângea de părăsirea în care rămăsese. O toropeală și o durere vie îi umplu sufletul și inima i se frângea de jale. Zânișoarele se întristară și ele văzând pe regina lor mâhnită, nici nu se mai jucau, nici nu mai cântau ca de obicei, florile neîngrijite de pe lanuri păliră. La blândețe lor întrebări Lia le răspundea cu lacrimi. Ne mai putând suferi dorul de sat și de oameni, ea se furișă binisor într-o dimineată, când rămase singură, și străbătând pădurea ajunsese cu bine la marginea satului. Oamenii, care o cunoscuseră, îi dădeau binețe cu voce bună, veseli că frumoasa satului se întoarce înapoi. De departe zări Lia pe Radu și sbură bucuroasă în brațele lui, povestindu-i toate cele întâmplate. Dar ce veste bună îi dădu Radu! Părinții lui îi dădeau în sfârșit voce să se însoare cu Lia, căci le fusese milă de tristețea lui. Fericirea lor era acum la culme.

Lia curățise și împodobise toată casa ca de sărbătoare, căci a doua zi trebuia să fie nunta. Fetele din sat îi aduseseră ca dar de nuntă un mănuchiș de flori de câmp. Ea le sărută pe toate strângându-le cu drag la sân, apoi umplu niște oale de pământ, frumos smălțuite, cu apă limpede și puse floricelele înăuntru. Peste puțin copila isprăvi de directat prin casă și se culcă. În odaie eră întuneric beznă. În timpul nopții din fiecare floare se strecură câte o zână și se apropiă de patul Liei. Cu necaz se uitau ele la fosta lor regină, iertare nu se citea în ochii lor. «Ti-ai călcat jurământul ființă necredincioasă, nu te-ai ținut de cuvânt și ne-ai trădat toate tainele noastre, acum iată, am venit să ne răzbunăm.» Dându-și una alteia mâinile ele făcură o horă prin văzduh, de jur împrejurul Liei. Hora se învârtă întâiu lin.... încet.... încet.... mai repezior,.... iute.... mai iute.... repede de tot.... pân'ce nu se mai văzu decât un cerc alb, care se învârtă cu o repeziciune de neînchipuit. Rochile mătăsoase ale zânelor răspândeau un miros plăcut și adormitor. Toate încercările făcute de Lia spre a se mișca fură zadarnice.

Amețită de mirosul pătrunzător, Lia rămase toropită resuflând din ce în ce mai rar și mai slab. Visul ei încetă de odată, zânele se ascunseră în potirile lor. Liniște adâncă domniă pretutindeni, numai tic-tacul ceasornicului se auzia lămurit în odaie. Pe vatră țărâi încetișor un greere până ce adormi și el. Luna își aruncă razele prin fereastră

iluminând oalele cu flori, cari stăteau liniștite. Din când, în când trecea câte un liliac grăbit pe la geamuri.

În depărtare lătrau câțiva câni răgușiți. Candela dela icoană mai pâlpâi nițel, pe urmă se stinse și ea. Lia se mai mișcă de vreo două-trei ori, apoi căzù fără putere pe perine.

În zorii zilei suratele veniră cu ginerile să gătească și să încunune pe mireasă. La strigătele și la bătăile lor în geam și în ușă nu răspunse nimeni. Radu presimțind ceva rău, puse umărul în ușă, o împinse cu putere scoțând-o din țâțâni. Ajuns lângă pat el rămase nemișcat de groază și de durere. Nici un cuvânt nu putù trece peste buzele-i reci și mute. Înărmurit de o jale nespūsă Radu privea cu ochii plini de amărăciune pe mireasa lui, pe Lia lui, la care ținea atât de mult. Copila dormia mai frumoasă și mai dulce ca oricând. Părul ei de aur, care-i lucise atât de multe ori pe fruntea-i albă, cădea în valuri bogate până la pământ. Chipu-i fraged ca o floare eră plin de blândețe.

Peste trei zile o îngropară în cimitirul satului, sub o salcie pletoasă, pe al cărui trunchiu se încolăcea un fir de ederă.

Păsările cântau pe mormântul ei tot așa de dulce cum îi cântaseră și în viață. Câteva zâne din cele cari iubiseră mai mult pe Lia, îi semănără flori frumoase pe mormânt și fluturii, cari sburaseră pe lângă ea, veneau adesea la mormântul copilei ce murise tocmai în primavara vieței, fiindcă trădase tainele zânelor și nu se ținuse de făgăduiala dată.

Zânele florilor se răzbunaseră, otrăvind-o cu mirosul lor cel tare. Din ziua în care fù îngropată Lia, nimeni nu mai văzù pe Radu.

Târziu, peste zeci de ani, veni prin acele locuri un bătrân gârbovit cu barba albă colilie. Se duse la cimitir, plânse pe un mormânt înflorit și adormi acolo. A doua zi niște oameni îl găsiră mort și-l duseră în biseriçuța satului, unde preotul îi ceti rugăciunile de mort și-l îngropară apoi lângă mormântul unde fù găsit.

Cei mai bătrâni bănuiau că mortul ar fi Radu.

ILEANA MĂRGĂRINT.

Agonisirea la vreme, înlătură lipsa și nevoia.

VOEȘTE ȘI VEI PUTEA

IX NENOROCIREA.

Toți din casă dormiau, chiar și Ki-Ki, care după ce făcu mai mult timp obișnuita plimbare în coridorul din catul de sus, se duse să se culce, ca să câștige timpul pierdut.

Micul negru se schimbase cu totul de un timp. Nu se mai gândia la păcăleli ca odinioară. Eră îngrijat. Urmărea în tot locul pe Simion, de par'că eră umbra lui. Ai fi zis că starea de lăncezeală și slăbiciune în care se află Simion îl influența și pe el.

Chiar și Marioara, care până acum nu bănuise nimic, începu să fie îngrijată și ea. Mai ales că spre seară Ki-Ki eră totdeauna foarte neliniștit. Urmăria fiecare mișcare a stăpânului său și nu se ducea la culcare până nu se urcă sus și acesta.

Deodată mătușa Ana se trezi lovită de un miros greu. Mirată se ridică în pat și nu-și putea da seamă de unde vine.

— E miros de fum?! Te pomenști că vreunul dintre servitori o fi lăsat vre-o cârpă pe mașină și s'o fi aprins. Mai bine mă duc să văd. Cu toate că nu este nici un scaun aproape de mașină...

Gândindu-se astfel se sculă, se îmbracă și deschise ușa încetișor, de teamă ca să nu se trezească cineva. Spre marea ei mirare tot coridorul și până la scară jos eră plin de fum. Cu gândul însă că nu pot fi decât cărpele din bucătărie, care s'au aprins, se scoborâ să vadă.

Când deschise ușa eră o pălălaie mare. Speriată ieși în curte țipând: «Foc! Foc!» Din pricina curentului făcut prin deschiderea ușilor, focul se întinse cu iuțeală și la celelalte săli din catul de jos. Mătușa Ana strigă din toate puterile:

«Foc! Foc! Ajutor!»

La strigătele ei într'o clipă săriră toți vecinii. Mărioara

a auzit cea dintâi strigătele și zgomotul de pe stradă și ieși în grabă în balcon, ca să vadă la care din vecini este focul. Se aduseră de acum și scările necesare pentru a putea pătrunde în casă, căci din toate trei părțile ardea.

Tânăra fată, în nesimțire, fu transportată pe scară, spre marea mulțumire a mătușei, care o credeă percutată.

Oamenii, cari veniră în ajutor, căutară să scape cel puțin viața celor ce se aflau în casă. Scara fiind cuprinsă de flacări chelnerii ieșiră pe ferestre. O voce se auzi :

«Au ieșit toți ai casei?»

— Marioara țipă : «Dar tata?»

— «Dar Ki-Ki?» adaugă mătușa Ana.

— «Atunci, i-au cuprins flăcările...»

Nici nu apucă să isprăvească vorba și ce văzură înaintea ochilor?

Printre flăcări se zări o umbră neagră, care înaintă spre balcon. Eră Ki-Ki. Părea că duce o povară pe brațe. Oamenii într-o clipă aduseră scările. Unul din ei îi luă povara din brațe, iar altul îl luă pe el, care eră aproape leșinat de spaimă și de fum.

Povara ce o ducea Ki-Ki nu eră altceva decât Simion, care nu dădea nici un semn de viață. Marioara și mătușa Ana, desnădăjduite, căutau să-i dea vre'un ajutor. În grabă sosi și doctorul. Pe când îl cercetă doctorul Simion începă să se miște și borborosi o înjurătură. Doctorul se sculă făcând o mișcare de desgust.

— Acest om n'are nimic, dar e beat mort!

Marioara dădu un țipăt de groază. Apoi doctoul trecu să cerceteze pe Ki-Ki, care în adevăr aveă nevoie de ajutorul său, căci sărmanul copil aveă mai multe arsuri pe corp. L'au transportat la farmacia din apropiere și când îi legau rănilor, căutau să afle de la el, cum de au rămas cu Simion cei din urmă în casă. N'au auzit și ei strigătele de ajutor?

Răspunsurile lui Ki-Ki erau cam încurcate. Din ciace

spunea el ieșiă, că stăpânul său eră fără cunoștință — poate din pricina fumului — când s'a dus în odaie și ducând greutatea cea mare abia a putut străbate printre flacări. Cu toții însă nu-și puteau explica cum dintre toți ai casei numai Simion s'a înădușit atât de rău de fum.

Mătușa Ana, Marioara și Simion fură găzduiți la un vecin. Pe când tatăl său dormia dus, Marioara plângea cu hohote în brațele mătușei sale. În zădar o mângâia buna bătrână, căci Marioara nu se putea liniști.

— Orice aș suferi pe lume, mizeria, o viață oricât de chinuită și de muncită, numai rușinea aceasta n'o pot suporta. E așa de dureros să disprețuești pe tatăl tău!

În timpul acesta flăcările mistuiseră totul. Nimic nu s'a putut scăpa din casă. Pompierii n'au putut scoate decât lucruri stricate. Se zicea că mobilierul fusese asigurat, dar cine știe?

X. URMĂRILE NECUMPĂTĂRII.

După focul dela restaurant, adecă după vre-o două zile, mătușa Ana, Marioara, Ki-Ki și Simion se așezară în căsuța dela țară, dar veselie, dragostea și încrederea care domniau între ei atunci când se reîntoarse Simion, acum nu mai existau. Rănile lui Ki-Ki începuseră a se vindeca, dar el nu mai eră copilul neastâmpărat de altă dată. Aceia pe cari el îi iubise până acum cu o dragoste fără margini, îi păreau ca și cum ar fi acoperiți cu un vâl de doliu. O prăpastie de durere s'a deschis între inimile lor și nu focul eră cauza acestei neîncrederi! Viața ordonată, siguranța și mulțumirea ce le da munca rodnică au fost spulberate de vântul cel năprasnic al soartei.

Marioara a văzut cum focul a nimicit colțișorul ce cu atâta trudă și-l-au întocmit, cum toate mobilele și toate nimicurile ei dragi din odaie au pierit. Și totuși nu simte nici o părere de rău pentru cele ce s'au prăpădit. O cuprinde însă groaza, când își aduce aminte de clipa aceea,

când doctorul rosti cuvântul plin de cea mai mare ocară și rușine: «Omul acesta e beat mort.» Și orice face, acest cuvânt îi sună totdeauna în urechi.

Prin urmare nu i s'a părut numai? Bănuiala ei era în temeiată! Da, într'adevăr tatăl ei eră bețiv, de aceea îl vedeă ea dimineăța cu ochii și nasul roșii, cu privirea ră-tăcită și cu mersul nesigur.

Ce scârbos e să vezi un om a doua zi după beție! Cum se trezește înjură și n'are putere să se scoale. Adoarme din nou.

Și când își aducea aminte că în starea aceasta l-a văzut pe tatăl său în noaptea cea nenorocită!

Sărmana mătușă Ana, la rândul ei, nu putea să priceapă cum de n'a bănuir din timp; ea care trebuia să vegheze, la toate, tocmai de aceasta nu s'a îngrijit!

În sfârșit Simion începu să se desmeticească și privi în jurul său ca năuc. O, ce pedeapsă pentru biata Marioara să vază în halul acesta pe tatăl său. Nu, niciodată nu-l va mai putea privi în ochi. Iar el, nici măcar nu-și putea da socoteală de ceea ce s'a întâmplat. Bâlbâind a întrebat:

— Unde suntem mătușă Ana?

— Ce nu-ți amintești? zise ea ea supărată.

— Doamne, par'că am visat, foc, flăcări...

— Nu, n'ai visat, dar o groaznică nenorocire ne-a lovit.

— Ce nenorocire? întreabă Simion palid și tremurând.

— Casa, mobilele, rufăria,—toate s'au făcut cenușă.

— Dar Marioara? strigă el descurajat.

Atunci mătușă Ana, cu un ton aspru îi răspunse:

— Nu întreba de fata ta! Ea știe totul. Știe că în starea de plâns în care erai, ai fi pierit în mijlocul flăcărilor, dacă nu eră Ki-Ki atât de curajos. Ce rușine, ce groază o cuprinde, când se gândește la starea înjosoare în care a ajuns tatăl ei.

— Fiica mea, știe totul... zise el plângând.

— Te plâng, Simioane, căci e mare nenorocire să pierzi

dragostea și respectul copilului tău și aceasta numai din pricina ta.

— De ce nu m'ați lăsat să pier în flacări. Sunt un om de nimic! La ce bun aș mai trăi?

Mai târziu bătrâna Ana ceru lui Ki-Ki să-i povestească cum a scăpat viața stăpânului său. Bunul copil se hotărî în sfârșit să-și deslege limba. De multă vreme știa el păcatul lui Simion, care aveă obiceiul să bea de pe vremea când eră în America. Acolo însă acest lucru nu l-a mirat, ba nici nu pricepea în ce stă răul, căci mulți oameni din jurul său erau bețivi. Aci însă, în micul orășel unde locuiau, eră ceva rar să vezi un bețiv pe stradă, așa că înțelese și Ki-Ki, că e rușinos să bei până îți pierzi mințile.

De altfel de când s'au reîntors, stăpânul său nu mai bea și Ki-Ki eră foarte vesel de aceasta. Dar nu s'a putut bucura multă vreme. Micul arap băgă de seamă, că dela o vreme Simion în lipsa femeilor, se urcă în odaia sa sub pretext că îl doare capul și luă cu el și câte o sticlă de rachiu.

Din întâmplare nime nu aflase obiceiul lui Simion. Singură mătușa Ana băgase de seamă atunci când s'a întors dela culesul merelor. În urmă Simion, ca să nu mai fie prins, a început să bea noaptea.

Ki-Ki își amintea privirea de dispreț, ce a făcut-o Mărioara când a văzut un bețiv în birt, așa că acum pândea într'una pe stăpânul său, ca să nu fie surprins. În fiecare seară se uită pe gaura ușii și de câte ori nu l-a doborât somnul, dar niciodată nu se culcă până ce stăpânul său nu stinge lumânarea. În seara nenorocirii, ca de obicei, de asemenea nu s'a culcat decât după ce a văzut lumânarea stânsă. Ce s'a întâmplat? De sigur focul nu a început din odaia lui Simion, ci din catul de jos.

Și cu toate acestea mătușa Ana își amintea, că înainte de culcare ea stinsese lămpile peste tot. De unde dar a luat foc? Ki-Ki s'a trezit cu greutate, căci dormia dus și numai zgomotul cel mare l-a deșteptat și fumul, care îl

îneacă. Numai decât s'a gândit, că stăpânul său care cu câteva ceasuri înainte beuse, cu greu va putea scăpa singur, Cu mult curaj Ki-Ki pătrunse în odaia lui și luându-l în brațe, trecu cu el prin flăcări. Atras de țipetele ce veniau dela singurul loc de ieșire ce mai rămăsese, o luă spre balcon și ajunse acolo fără putere, gata să cadă jos. Cele ce s'au petrecut în urmă le știă mătușa Ana.

Și acum se reîntoarseră cu toții în căsuța dela țară, așteptând sfârșitul cercetărilor societății de asigurare, care nu voiă să dea despăgubiri decât după ce se va constata totul în amănunțime.

Mătușa Ana, ca în totdeauna foarte harnică, nu se mulțumiă numai să gătească mâncarea pentru toți, ci își găsiă de lucru toată ziua. Ki-Ki o ajută la toate trebile gospodăriei cu multă pricepere și bună voință. Din cauza tristeței celorlalți devenise și el trist, încât uitase cu totul de jocuri și păcăleli. Marioara, nemângăiată de nenorocita descoperire, nu putea lua hotărârea de a da ochi cu tatăl său. Il ocoliă întotdeauna și cu toate rugămințile și încercările, biata copilă nu putea să-și înlătore disprețul ce-l simția față de tatăl său.

Nenorocitul părinte a băgat de seamă purtarea fiicei sale și aceasta a fost lovitura cea mai grea dintre toate. Să nu îndrăznești a-ți ridică ochii în fața copilului tău, să roșești înaintea lui... Eră chinul cel mai grozav și cea mai teribilă pedeapsă pentru înjositoarea patimă a lui Simion.

(M. de Meynieu)

ELENA C. MOISIL.

M I N T E A

*Foicică bob de linte,
Bată-te pustia minte,
Că n'ai fost mai înainte
Să mă 'nveți ca un părinte!
Că n'ai fost la tinerețe
Să-mi dai sfaturi și povețe.*

CE ESTE OLIMPIADA?

Pentru calcularea timpului vechii elini întrebuițau așa numita Olimpiadă, adică un timp de 4 ani, căci tot la patru ani se țineau jocurile olimpice, în localitatea Olimpia, din Pelopones. Numărarea olimpiadelor începe dela anul 776 înainte de Cristos, de oarece de atunci s'a însemnat numele învingătorilor dela aceste jocuri. Dacă vrem să socotim anii olimpiadelor în anii noștri, adică dela nașterea lui Cristos, înainte, n'avem decât să înmulțim numărul precedent al olimpiadei date (fiindcă olimpiada dată nu s'a terminat încă de tot) cu 4, se adaugă apoi numărul 1, 2, 3 sau 4, după cum este vorba de anul întâi, al doilea, al treilea sau al patrulea al unei olimpiade și apoi suma se scade din 777 (fiindcă 776 este întâiul an al întâiei olimpiade, restul ne dă anul înainte de Cristos, cu al cărui jumătate (începutul lunii Iulie) începe numitul an olimpic. Astfel spre exemplu al doilea an al olimpiadei a 94 corespunde anului dela Iulie 403 până la Iulie 402 înainte de Cristos, fiindcă $93 \times 4 + 2 = 374$; din $777 - 374 = 403$.

ZÂNA LUNEI

Sus în zarea albastră a cerului să leagănă corabia lunii. Incetinel și liniștită călătorește pe valurile aerului acuma, în totdeauna, vecinic.

Dar, dacă vă uitați bine, vedeți o ființă frumoasă cu părul despletit și undulat, care zboară ușor prin vânt. O stea strălucitoare de aur sclipește pe fruntea ei albă, ca singură podoabă și haine subțiri ca spuma învălesc corpul ei gingaș. Aceasta este zâna lunii, care în fiecare noapte înconjură lumea privind la toți. În vâlul ei albastru poartă mii și mii de stele ascunse, care în călătoria ei le presărează încetinel pe cer. Fiecare stea poartă un nume omenesc și fiecare din noi avem o stea, care ne luminează drumul vieții noastre. Cât timp suntem buni steaua noastră strălucește limpede și senin pe cer; oamenii zic atunci că este steaua norocului.

Fiecare copil trebuie să se năzuiască a nu perde steaua no-

rocului său, căci numai așa poate în totdeauna să găsească drumul cel bun în viață. Copilul, care nu ascultă povețele bune ale părinților și învățătorilor săi, pierde norocul și steaua lui se întuneacă încetul cu încetul, până în sfârșit dispare de tot! Și nici o putere pământească nu i-o poate aduce înapoi! Vai de copilul, care nu mai are steaua cea bună! Duhul cel bun, care îl conducea, a dispărut pentru toată viața lui și cel rău îl stăpânește până la sfârșit!

De aceea, dragi copii, aduceți-vă aminte de zâna lunei, când apare corabia ei sara pe cer și gândiți-vă, cu ce mare plăcere aprinde ea steaua voastră, care vă luminează calea cea bună și vă aduce noroc în viață.

Ascultați învățăturile cele bune, fiți buni și silitori, ca să strălucească întotdeauna steaua norocului vostru clar și limpede pe cer!

Atunci cu bucurie și cu inimă curată ridicăți-vă privirea în sus spre cer, la zâna lunei blânde și tăcute și aduceți-i mulțumirile voastre.

TUȘA TILDA.

ROBERT FULTON

INVENTATORUL VAPORULUI

(1767—1815)

Urmare

IV.

Ceeace și-a dorit de atâta vreme, Fulton a ajuns. Dovezi de recunoștință îi veneau din toate părțile. Statul îi dăduse un brevet, că pe râurile Americii numai el singur să aibă dreptul de a purta vapoare. Apoi l'a însărcinat să construiască o fregată, care să servească de apărare pentru porturi. Fulton dăduse corăbiei numele său. Acesta a fost cel dintâi vapor cu care au călătorit oameni pe ocean.

Recunoștință, glorie și onoruri nu-i lipseau acum inventatorului. Dar atâta i-a fost întreagă răsplata pentru invenția sa folositoare tuturor națiunilor. Pentru jertfele de bani și osteneală și pentru datoriile ce a

trebuit să facă la realizarea planurilor sale — n'a căpătat nici un ajutor, nici o recompensă. Cu griji și lipsuri avea să se lupte, ca și mai înainte, de multe ori nu știă de unde să acopere lipsurile cele mai necesare pentru sine și familia sa.

«Dar, cum a fost cu puțință așa ceva?» va întreba cetitorul.

Fiindcă oameni lacomi și egoiști se foloseau de strâmtoarea de bani, în care se află el neîntrerupt și cumpărau pe prețuri ridice drepturile ce-i acordase statul. Astfel rând pe rând și-a pierdut dreptul acordat de a naviga cu vapoare pe râuri, fără ca prin asta să-i să îmbunătățească soarta. În cele din urmă, nici nu mai întreba nimeni de drepturile inventatorului. Se formară societăți, cari construiă deodată mai multe vapoare și circulau cu ele pe toate apele. Fiindcă o astfel de încălcare Fulton nu putea și nu voia să sufere, se mai încurcă în niște procese îndelungate, cari îi cauzară încă multe supărări, și pagube și mai mari. În chipul acesta, starea lui să înrăutățiă tot mai mult.

Pe la începutul anului 1815 Ramsey vizită din nou pe pretinul său. Ce spaimă l'a cuprins când îl găsi în pat, bolnav de friguri grele.

«Încordarea prea mare, supărările și griile mi-au zdrobit toate puterile», spuse bolnavul iubitului său prietin. «O, nu poți crede, câte am suferit! Mă tem, că va trebui să mă retrag din toate afacerile. Dar oare mă pot retrage? Cu ce să trăiesc eu și familia, dacă n'aș putea, ori n'aș vrea să mai lucrez? Ce câștig astăzi mănânc mâne și dacă nu câștig... murim de foame. Un muncitor cu ziua este mai fericit, decât mine!»

«Și totuși trebuie să te cruți» îi zise Ramsey adânc mișcat... «Starea ta cel puțin pentru acum, nu-ți permite nici o încordare».

«Sfatul tău este foarte bun,» — răspunse bolnavul, — dar nu-l pot urma. Statul m'a însărcinat iară cu construirea unei fregate. Dacă n'aș vrea ori n'aș putea conduce eu lucrările, de bună seamă le va da altora. Cine mai întreabă, cine mai ține seamă de un inventator sărac! Dacă și-a făcut datoria, poate pleca».

«Cât de dureros este adevărul acesta!», răspunse Ramsey cu amărăciune. «Cu toate astea, trebuie să te gândești, că ți-ai pune în primădie viața, dacă ai vrea să muncești în starea ta de acum. Voiu face eu pașii de lipsă, ca să nu suferi nici o papubă, Voiu spune, că trebuie să te cruți necondiționat. N'avea nici o supărare se va purta grije de toate».

«Mulțumesc de dragostea și prietenia ta, dar nu te osteni de geaba», stăruia Fulton cu hotărâre.

«În câteva zile am să fiu iară la schelă, unde trebuie să mă prezent în curând și din alte cauze.

La hotărârea aceasta a și rămas. Ramsey nici n'a cutezat să se mai împotrivească.

După câteva zile, bolnavul, care se vedeă că suferă, se duse la schelă însoțit de prietinel său. Eră în Februarie; timpul umed și rece. Pe lângă tot sfatul lui Ramsey de a nu sta prea mult la schelă, unde eră curent, Fulton stătu acolo mai multe ceasuri. Deodată îngălbenise și începu a tremură din tot corpul.

«Mi-e este iară foarte rău», șopti el amicului, care îl sprijinea. «Mi-se pare că iară capăt frigurile. Astea îmi vor aduce moartea!».

«Nu vorbi astfel!» zise Ramsey speriat și trimise după o trăsură, ca să ducă prietenul la locuința lui.

Și în adevăr pe omul atât de mult încercat iară îl cuprinse frigurile, astfel că zăcea mai mult fără să știe de sine. Numai când și când își recunoștea prietenul și familia.

Intr'o astfel de clipă luminoasă, bolnavul trase lângă sine pe pretinul credincios, care din întâmplare veghiă numai singul la patul lui.

«Simțesc, că mi se apropie sfârșitul și trebuie să mor», murmură el cu voce lină și stinsă, «nu mi-ar cădea greu să mă despart de lumea asta, în care am avut parte de mulți spini și de nici un trandafir, dacă după mine n'aș lăsa pe ai mei în lipsa cea mai mare și pe deasupra cu o datorie de o sută de mii de dolari. Cu inimă liniștită pot mărturisi, că prin invențiunile mele am deschis bogate izvoare de câștig pentru mii și n.ii de oameni. Mulți s'au îmbogățit până acum prin mine, mulți se vor îmbogăți, de aici încolo, prin invențiunile mele... eu singur m'am luptat întreagă viața cu mizeria și sărăcia și voiu închide ochii mai sărac ca oricând. Nu este dureros, că munca mea cea grea, jertfele mele nespuse, nu mi-au adus nici atâta, ca ai mei să poată fi scutiți de foame și necazuri? O, cât de greu îmi cade asta la inimă, cum îmi amărăște ora cea din urmă... moartea altfel ași primi-o ca pe un prieten, ca pe un mântuitor!»

«Nu te îngrijă prea mult pentru ai tăi», îl rugă Ramsey, fără să-și dea osteneala a-și opri lacrimile. «Îți jur că eu le voiu fi sfătuitor și ajutător totdeauna și exemplul meu îl vor urma bucuroși și alți oameni cu inimă. De altcum am credință tare, că lumea va căuta să repare fața de ei, ceea ce a păcătuit față de tine».

«Promisiunei tale mă încred și-ți mulțumesc din toată inima» — răspunse Fulton cu fața turburată. «Dar, la mulțumita «lumei» nu contez. Pe ai mei și pe mine mă vor uita pentru totdeauna, îndată ce mi se va închide mormântul».

«Nu, de o sută de ori nu... asta nu se va întâmpla!» zise Ramsey cu stăruință și pătruns de o convingere puternică.

«Ceeace au păcătuit oamenii de astăzi față pe tine... urmașii vor ispăși. Numele și operele tale vor rămânea neuitate în vecii vecilor.

Cu un zâmbet ușor muribundul mișcă nițel din cap.

A doua zi, la 24 Februarie 1815, Fulton închise ochii pentru totdeauna. La mormântul nefericitului inventator, care abia eră de patruzeci și opt de ani, prietenii și ai săi au vărsat lacrimi de profundă durere.

Ramsey și-a ținut cuvântul. Cât a trăit a rămas cel mai credincios prietin și sfătuitor al familiei răposatului său prietin.

Dar și profețiile lui se împliniră. Familia lui Fulton n'a avut să sufere lipsuri mai departe. Numele «Robert Fulton», în decursul timpurilor a devenit tot mai onorat și mai vestit. Generațiile următoare cu recunoștință își aduc aminte de omul care, prin invențiunile sale, a apropiat continent de continent și a făcut să dispară o mare parte din grozăviile oceanelor».

După «F. O.»

N. PETRA-PETRESCU.

PATRIOTISMUL UNUI COPIL

FRANCISC ARAGO (1786—1853)

În anul 1793, urma cursurile școalei primare din Estagel, care se află în apropiere de Perpignan, un copil de 7 ani. El se numia Francisc Arago și eră cel mai bun elev din întreaga clasă. Pe atunci Franța se afla în războiu cu Spania, și mai toată ziua treceau în sunetul tobei prin orașelul Estagel trupe franceze. În zorii unei zile, micul Arago eră pe piața orașelului pentru a admira soldații, cari se vedeau venind. Soldații însă nu erau francezi, ci erau cavaleri spanioli. Aceștia înaintau fără zgomot pe străzile orașelului, ca să spioneze cât se poate mai bine împrejurimile. Micul Arago începù deodată să scoată țipete îngrozitoare, pentru ca toată lumea să se deștepte. În mai puțin de un sfert de oră orașelul fierbea. Eră ceva îngrozitor! Fiecare se arma cu pari sau cu furci și alergau înaintea spaniolilor. Micul Arago alergă și el cu inima palpitând, după ce desprinsese din cui o sabie veche și ruginită și alergă la locul de luptă, înaintea tatălui său, fără ca

acesta să-l vădă. Când cavalerii spanioli văzură pe toți țărani, alergând în potrive lor; rămaseră o clipă buimăciți, pe urmă căutară să se apere. Unul din spanioli luă pușca și ochi pe tatăl lui Arago. Din fericire viteazul băiat, îl văzu tocmai în acel moment; el se aruncă cu multă înlesnire, întocmai ca o pisică, printre picioarele cailor și lovi așa de bine pușca spaniolului, că îi schimbă direcția și scăpă astfel dela o moarte sigură pe iubitul său părinte. Numai decât căvalerii fură înconjuțați de mulțimea țărănilor și desarmați, iar micul Arago fu luat pe sus, în triumf. Acest copil așa de viteaz, și care nu eră mai puțin muncitor, deveni mai târziu un mare învățat și un mare patriot. El făcu însemnate descoperiri în lumea stelelor și a electricității și fu directorul observatorului astronomic din Paris. Numele lui Arago este numele unui om, care a făcut Franței mare cinste. El a contribuit foarte mult la popularizarea științelor fizice.

Să ne amintim modul cum el a salvat vieța părintelui său și să luăm și noi ca pildă curajul lui, în asemenea împrejurări.

Moartea cea mai glorioasă, o are acela care moare pentru patria sa.

Tinerilor! învățați a vă iubi țara și neamul încă de mici!

TEODOR I. DUMITRESCU.

MARE PROBLEMA DE VACANTA

Asaphad, istoric arab, povestește că Sisa, un învățat din India, inventatorul nobilului joc al șahului, a prezentat acest joc lui Șeran, un prinț din India. Acesta încântat de ingeniosul joc îl întrebă ce recompensă să-i dea pentru o așa de minunată invențiune. Sisa răspunse: Înălțimea Voastră să binevoiască a-mi da un bob de grâu pentru primul pătrat al tablei de joc, două boabe pentru al doilea, patru pentru al treilea, opt pentru al patrulea ș. a. m. d., însoind mereu numărul boabelor la fiecare pătrat, până la al 64-lea, câte are adică tabla pe care

să face jocul. Mirat de modestia inventatorului prințul ordonă să i se împlinească dorința.

Să se afle: 1) Câte boabe trebuia să-i dea. 2) Ce suprafață ar trebui să se semene pentru ca secerișul să dea această cantitate de grâu, presupunând că hectarul produce 25 hectolitri și că hectolitrul cuprinde 2.000.000 boabe. 3) Care este valoarea acestui grâu, având în vedere că prețul grâului este de 20 lei la hectolitr.

MIHAIL A. POPESCU.

Seminarist

Rezultatul se va publica în Numărul 23 dela 1 Septembrie.

PROBLEME

I. — Intr'un coteț mare se afla 96 de capete și 284 picioare. Câte găini și câți iepuri sunt?

A. N. GHEOCULESCU, Câmpulung.

II. — Să se afle numărul elevilor dintr'o clasă, știind că $\frac{3}{5}$ -a parte din numărul lor minus 10 elevi plus înădăitul numărului ce căutăm este egală cu $\frac{1}{3}$ (o treime) din acelaș număr plus 47 elevi și plus încă odată numărul căutat.

MIHAIL A. POPESCU.

ARITMOGRIF

11, 6, 4, 2, 1

= Numele unei femei, căreia Febus Apollo i-a săgetat copii.

12, 3, 1, 10, 8

= Pronume demonstrativ.

16, 4, 16, 4, 14

= O mulțime.

4, 5, 7, 12

= Nume de femeie.

5, 9, 16

= Nume de fiară săibatică.

1, 5, 6, 10, 12, 2, 1, 8, 12

= Numele unei Regine.

4, 13, 1, 12, 11

= Ceva mare.

11, 1, 14, 4

= Impărat roman.

9, 2, 14, 12, 2

= Numele unui vechiu și vestit cântăreț român (citit întors).

Fiecare număr să se înlocuiască cu câte o literă.

Inițialele citite de sus în jos și cele dela sfârșit citite de jos în sus dau numele unui mare comandant dela începutul sutei a XIX-a.

NICOLAE POP.

Student la liceul din Năsăud (Transilvania).

Ș A R A D A

Șarada propusă
Din trei părți este compusă.
Prima parte de cătați
Un lichid o să aflați,
A doua mult nu gândiți,
O vocală-o să găsiți.
Ea a treia de cătați
O măsură o s' aflați.
Toate dacă le-ați legat
Altă măsură a-ți aflat.

IRINA CICI. *Irina*

DESLEGĂRI

Problema I dela pag. 383 : ziua are 15, noaptea 9 ore. Au dezlegat din *București* : Irina și Margareta Cichi, Zoe Schuster, Nic. C. Albescu și Ioan N. Diaconescu, elevi Liceul «Matei Basarab». *Buzău* : D. Weissbein.

Problema II dela pag. 383. Numărul este 60. Deslegări din *București* : Nic. C. Albescu și Ioan N. Diaconescu.

Problema III dela pag. 383. Întâiul bogat a ajutat 80 săraci cu câte 15 lei, al doilea 120 săraci cu câte 10 lei.

Deslegări din *București* : Zoe Schuster, Nic. C. Albescu. *Gargalac* : Ionel Georgescu. *Turnu-Severin* : Mih. Th. Anton și Ion Chirițescu.

Problema IV dela pag. 383. Fata preotului este și soția dascălului, deci fiecare a luat câte un măr întreg, fiind trei persoane ca și numărul merelor. Deslegări din *București* : Irina și Margareta Cichi *Buzău* : D. Weissbein. *Gargalac* : Ionel Georgescu.

Aritmogriful dela pag. 383 este. Meca. Egal. Mere. Isis. Nuca. Elen. Sigismund. Cocor. Urșii. Literile dela început dau numele M. Eminescu ; cele dela sfârșit : Alesandri.

Deslegări din *București* : I. Ionescu, G. Munteanu. *Buzău* : D. Weissbein. *Galați* : V. Lungescu.

POȘTA

REDAȚII

Zlotescu M. Numerii care vă lipsesc îi puteți avea dela Administrația «Amicului Tinerimei», trimițând banii în mărci postale.
Ileana Mărgărint, Am dori să vă cunoaștem și personal. Arătați-ne adresa.

La Redacția «AMICUL Tinerimei» se găsesc de vânzare exemplare complete și legate, anii II, III și IV, fiecare cu prețul de Lei 4.

Direcțiunea «AMICULUI Tinerimei» roagă pe toți iubitorii de buna îndreptare a tineretului nostru, cari doresc a colabora, să ne trimită articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă adevărat populară și pe înțelesul tuturor.

Tot ce privește abonamentele, expediția, ele se vor adresa Institutului de arte grafice «MINERVA», București, Bulevardul Academiei No. 3. Ce privește redacția, articole, deslegări, etc. se va adresa D-lui I. MOISIL, București, Strada Pietății No. 6.

Tinerilor! Răspândiți revista voastră cât puteți mai mult!

Păstrați numerile spre a le lega la sfârșitul anului!

Toate deslegările să se adreseze D-lui I. MOISIL, STRADA PETĂTEI No. 6.

Deslegările să se trimită în totdeauna pentru N-rul ce iasă la 15 a lunei până la cel mult la 10 a lunei și pentru numărul ce iasă la 1 a lunei până ce mult la 25 a lunei trecute. Cele sosite în urmă nu se vor mai publica.

Manuscrisele se scriu pe o pagină, lăsând loc gol la dreapta, de vreo două degete.

Manuscrisele se trimit prin poștă nu ca scrisori ci sub bantă scriindu-se pe lângă adresă cuvântul: «MANUSCRIS». Ele coastă în lăuntru țării 5 bani fiecare 50 grame, iar din străinătate 10 bani 50 grame. Dacă, pentru mai multă încredere, vrei să recomanzi manuscrisul, pentru «recomandare» se plătește deosebit 25 bani.

La orice comandă trebuie să se trimeată banii ÎNANTE, altminterlea nu se trimit exemplarele cerute.

„MINERVA“ INSTITUT DE ARTE GRAFICE
ȘI EDITURA

B-DUL ACADEMIEI, 3. — EDGAR QU NET, 4. — BUCUREȘTI

A APARUT:

TALMACIRI

DE

ST. O. IOSIF

PREȚUL: LEI 1.50

PE PLAIU

DE

I. CIOCÂRLAN

PREȚUL: LEI 1.50.

De vânzare la toate librăriile din țară

A MICUL
TINERIMEI

REVISTA
PENTRU
TINERIMEA
ȘCOLARĂ.

BUCUREȘTI
INSTITUTUL
GRAFIC
MIDERVA

DIRECTOR:
I. MOISIL

„MINERVA” INSTITUT DE ARTE
GRAFICE ȘI EDITURA

B-dul Academiei 4.— Edgar Quinet 3.—București

A APARUT:

MAI TARE CA IUBIREA

DE

VASILE POP

PREȚUL : LEI 1.50

De vânzare la toate librăriile din țară